

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

1999. július 20.

VI. évfolyam, 25. szám

← **t e c h n i k a**

**NYOMTATÓK
ÉS FAXOK**
TEL.: 327-4076 • OKI INFOPAX: 436-2222/1881

OKI
People to People Technology

ÚJ HONLAP: OKIHU.HU

TÉRINFORMATIKA

12-13. OLDAL

www.comptech.hu

EPSON

Nyári akció!

Árunk AFA nélkül értendő!

Kizárólagos importőr

TRADE

Fax: 06 (23) 417 310

EPSON HOTLINE: 06 (23) 413 295

Stylus Color 300

23 900,-

Stylus Color 740

63 900,-

54 900,-

Stylus Color 440

~~34 900,-~~

29 900,-

Stylus Color 850

~~89 900,-~~

79 900,-

Connecting@Speed, a Nokia széles sávú megoldása.

A felhasználók célja az, hogy az összes elérhető gyors szolgáltatáshoz hozzáférjenek. Nem számít, hogy ki a szolgáltató. A Nokia széles sávú IP-hozáférési megoldása a felhasználóknak a végberendezések, a DSL-technológia és a szolgáltatások széles választékát kínálja. A Nokia megoldása egyszerre több internet-szolgáltatóval is képes kapcsolatot teremteni, így lehetővé teszi a különböző szolgáltatók, szolgáltatások és vállalati intranetek elérését is.

Őn pedig a legmodernebb DSL-technológiákat támogató végberendezések óriási választékát kínálhatja felhasználóinak. A Nokia megoldását úgy alakították ki, hogy frissítéssel a DSL-technológia jövőbeni változataira is alkalmazható legyen.

Csak néhány ok, amiért elmondhatjuk, hogy a Connecting@Speed a Nokia széles sávú megoldásával nagyobb választékokat kínál, így több lehetőséget nyújt Önnek és ügyfeleinek.

A választék Önnek lehetőség!

Connecting@Speed, a Nokia széles sávú megoldása.

NOKIA
CONNECTING PEOPLE

www.nokia.hu

ISMÉT MEGHIRDETJÜK a nyári cikkpályázatot

► A tavalyi sikeren felbuzdulva ismét meghirdetjük nyári cikkpályázatunkat. Emlékeztetőül: az elmúlt nyáron harminc pályázó több mint ötven írást küldött be, ezek közül nyolcat közöltünk, és több szerző azóta is rendszeresen publikál lapunkban. Ezek után érthető, hogy ismét olvasóinkhoz fordulunk: használják ki a nyári szünetet, ragadjanak tollat, és írjanak nekünk.

Miről és mennyit? Bármiről írhatnak az informatika, hírközlés témakörökben, ami a Computer Technika profiljába vág, tehát: a felhasználó számára érdekes, hasznos újdonságokról, a saját maguk által felfedezett megoldásokról, az ember és a számítógép kapcsolatáról, hazai fejlesztésekről, jövőképekről, ötletekről, sztorikról, trükkökről. Ez csupán vázlatos felsorolás, szabad a választás, és természetesen illusztrációkat is küldhetnek a cikkekhez. Ami lényeges, az írások terjedelme ne haladja meg a 6000 karaktert, rövidebb lehet, hosszabb ne legyen! A pályamunkákat eljuttathatják levélként vagy lemezen (1141 Budapest, Komocsy utca 5-7.) és drótpostán a comptech@comptech.hu címre. Beküldési határidő: 1999. szeptember 10.

A legjobb írásokat közöljük a lapban, honoráriumot fizetünk értük, a szerzők pedig külső munkatársaink lehetnek.

ÚJSZÜLTÖTT a HP nyomtatócsaládban

► (Munkatársunktól) „Az újszülött 41 centi hosszú, öt kilót nyom és kétféjű” – jelentették be nemrég a HP Budapesten tartott sajtótájékoztatóján. Az újszülött nem más, mint a HP nyomtatócsaládjának legfiatalabb tagja, teljes nevén HP DeskJet 610C – az új sztár. Elsősorban otthoni, irodai és személyi használatra alkalmas a kétfejes színes printer, amely normál papírra, borítékra, fóliára és speciális médiumra egyaránt nyomtat. Teljesítménye percenként öt fekete illetve 2,5 színes lap. A színes minőséget a HP ColorSmart II garantálja, az új fekete patron éles fekete szöveget produkál. Használata egyszerű, kis helyen elfér, és bizonyára a családnak kedvence lesz – állították az újszülöttről a sajtótájékoztatót.

EGYÜTTMŰKÖDŐ címtárak

► (Munkatársunktól) Az IBM, a Novell, az Oracle, a Data Connection Limited (DCL), a Lotus Development Corp. és az ISOCOR a közelmúltban együttesen bejelentették, hogy létrehozták a Directory Interoperability Forumot (címtár együttműködési fórum). Ennek célja, hogy felgyorsítsa a különböző címtárakon futó alkalmazások fejlesztését és üzembe helyezését. A címtárak segítségével a cégek különféle típusú, a hálózatok felügyeletéhez és a hatékony üzletvitelhez szükséges adatokat tárolhatnak és kereshetnek vissza – többek között e-mail címeket, telefonszámokat, biztonsági jogosítványokat, eszköz-konfigurációkat. A címtár alapú alkalmazások egységsítését segíthet az információfeldolgozás egyszerűsítésében, a biztonság növelésében, valamint a többplatformos, többféle címtárt is használó kereskedelemben.

COMPAQ DEPO weboldalon

► (Munkatársunktól) Néhány hete rajtolt a Compaq új értékesítési módszere, a Compaq Depo, mely Directmail, Call Center és internetes értékesítés egységese rendszere. A világ legnagyobb számítógépgyártójának magyarországi leányvállalata immár interneten keresztül is értékesít számítógépeket, elsősorban a kis és közepes méretű vállalatok számára. E modell jóval több interneten keresztül értékesítésnél. A vevő felkésztültsége, üzleti modellje, igénye szerint döntheti el, hogy a hagyományos beszerzési utat járja-e be, vagy az internet adta lehetőséggel élve választ terméket. A Compaq Depo legfontosabb ismérve, hogy megteremtette a közös érdekeltséget a cég és a viszonteladók között, hiszen az interneten kiválasztott termék leszállítását a vevő által a termék mellé választott Compaq viszonteladó végzi el.

enter

SZÁRAZ MISE

Szent Izidor személyében saját védőszenetet kap az internet. Sejtethető, nagy viták előzték meg a döntést, hiszen egyházi berkekben sokan nem nézik jó szemmel a világháló. Sőt, segítséget kiadni a hálózaton keresztül etreknésnek számít. Pedig a keresztény egyház kétezer éves történetében nem példa nélküli az eset, mármint a világ efféle változásaihoz való alkalmazkodás. Elég csak arra gondolni, a középkorban a hajók fedelzetén szokás volt úgynevezett száraz, azaz bor és ostya nélküli misét tartani. Az ok prózai: a tengeren esetleg felkavarodó gyomor ugyanis könnyen okozhatott volna „szentségtörést”. A kompromisszum igazán salomoni, bizonyítva, a pragmatikus gondolkodás és a vallásosság igenis összeegyeztethető anélkül, hogy bármelyik is lényegében sérülne.

Mert tudjuk, hajózni pedig muszáj volt. Az ma is, csakhogy korunk tengerére a világháló. Az ismeretlen „víz” persze mindig rejt „szörnyeket”, amelyek jó ürügyül szolgálnak visszaélőknek és visszazokóknak. A világháló legnagyobb veszélye éppen az, ami a tengeré volt: szabad, ellenőrizhetetlen, öntörvényű, ahol sok mocskos is meglepészik. Ez nem túlzás, hiszen uszítók, fajgyűlölők, terroristák és perverzék is élhetnek a háló ada anonimitással. A szabadság, úgy tűnik, jó és rossz irányban egyaránt megmozgatja az emberek fantáziáját. Ez azonban nem szabad, hogy elrettentsen, inkább alkalmazkodni kell a körülményekhez. Például úgy, ahogyan az egyház a tengeri betegséghez. Mert – miként ez a Budapesten rendezett Európai Keresztény Internetes Konferencián is ki-tűnt – az egyházak nem hagyhatják kihasználatlanul a világháló lehetőségeit, ám közben indokolt az óvatosság, nehogy bajt okozzon a „rossz gyomor”.

Fülöp Norbert

A COMPUTER TECHNIKA LEGKÖZELEBB AUGUSZTUS 3-ÁN MAJD AUGUSZTUS 31-ÉN JELENIK MEG. SZEPTEMBER 7-TŐL ISMÉT HETENTE TALÁLKOZHATUNK LAPUNKKAL.

COMPUTER

A Népszabadság informatikai magazinja ► Internethttp/www.comptech.hu ► weboldjan: Guards Rt. ► Lapalápi: PersonArt Kft. ► A szerkesztőbizottság elnöke: LŐNYAI LÁSZLÓ ► Felelős szerkesztő: SELESZT FERENC ► Szerkesztők: JÁVORSZKY BÉLA SZILÁRD, TÓTH IBOLYA ► Munkatársak: DUCSIK MARIANN, FÜLÖP NORBERT, GECSÉ MARIANN, ROSTA GÁBOR, SZABÓ GABRIELLA ► Címlap: BATHA-HORVÁTH ► Kiadja a Népszabadság Részvénycsúcs ► Felelős kiadó: LENGYEL L. LÁSZLÓ vezérigazgató ► Szerkesztőség és reklámiroda: PersonArt Kommunikációs Ügynökség 1141 Budapest, Komocsy utca 5-7. ► Hirdetési igazgató: SZÜDI ÁGNES ► Telefon: 469-3030, Fax: 469-3040 ► E-mail: comptech@comptech.hu ► Computerse: 100324,654 ► Tördelés, tipográfia: PersonArt ► Nyomás: Révai Nyomda Kft. ► ISSN 1418-2432

CDNOW ÉS COLUMBIA HOUSE

► (Wired News/Index) Egyesül a CDNow online zenebolt és a Columbia House (CH) zene- és videóklub. A CH tulajdonosai, a Sony és a Time Warner a létrejövő cég 37-37 százalékát fogják birtokolni, a CDNow részvényesei pedig 26 százalékot. A CH 16 millió tagja 15 ezer lemez és film közül válogathat, a CDNow 2,3 millió vásárlója pedig több mint félmillió album közül. A CDNow tavalyi éves bevétele 98,5 millió dollár volt, az idei év első felében pedig 71 millió, azonban a cég még mindig veszteséges, az év első három hónapjában 19 milliós veszteséget termelt. A CH tavalyi bevétele 1,4 milliárd dollár volt. Az új cég az albumok és filmek mellett letölthető zenét is kínál majd vásárlóinak.

VIRENQUE az interneten

► (MTI) Richard Virenque francia profi kerékpáros önálló honlap rendelkezik az interneten. A

Tour de France kerékpáros körversenyen tavaly doppingbotrányba keveredett sportoló a mai napig sem tisztázta magát az öt ért vádak alól – igaz, rá sem tudtak bizonyítani semmit –, ezért idén csak a nemzetközi szövetség közbenjárására indulhatott el a Tournon. Az érdeklődők Virenque eddigi pályafutása mellett megismerhetik az idei Tourral kapcsolatos élményeit (www.Richardvirenque.com).

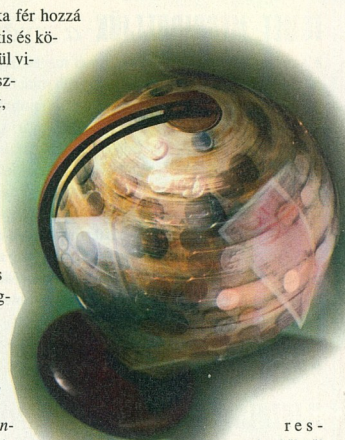
KLIKA internetkampánya

► (MTI) Viktor Klima osztrák kancellár saját kezébe vette az internet népszerűsítését Ausztriában, és kezdeti lépéseiről maga számolt be a sajtónak. A kancellár azt követően tartott sajtótájékoztatót, hogy előzőleg tanácskozott az informatikai iparágban Ausztriában ténykedő három tucat legjelentősebb vállalat képviselőivel. Klima elmondta: nélkülözhetetlen, hogy Ausztria a következő század elejére az európai élvonalba kerüljön az informatika terén. Jelenleg, amikor az osztrákok

mintegy 30 százaléka fér hozzá az internethez, és a kis és közepes vállalatok közül viszonylag kevés használja a világháló, Ausztria legfeljebb az európai átlagot éri el. Az internet népszerűsítésére irányuló kampányt személyesen a kancellár kezdeményezte, aki maga is informatikusai vezetésével bír.

AUKCIÓK a Lycosnál

► (Internet News/Index) Aukciókat indított oldalain a Lycos (www.lycos.com). Az eBay, a rivális Yahoo és más árveréseket benyúló oldalak sikerén felbuzdulva a cég integrált bevásárlópontot hozott létre, ahol a felhasználók eladhatnak magánbeszerzésű tárgyaikat, de vásárolhatnak ke-

reszekedők között is. A szolgáltatások között szerepelnek valós idejű aukciók is, továbbá ár, város és eladói szerinti árukeresés. A szolgáltatás három hónapig mindenkinek ingyenes, később az eladók 1,25-5 százaléknyi közvetítési díjért kínálhatják áruikat.

A HP ÖSSZEFOG a YAHOO!-val és a ZDNET-tel

► (Munkatársunktól) A Hewlett-Packard Company nagy előrelépést tett az elektronikus szolgáltatási stratégiáját illetően: bejelentése szerint jelentős promóciós megállapodásokat kötött a Yahoo! és ZDNet vezető angol, francia és német web-site-ekkel, a technológiai tartalomszolgáltató, közösségi és kereskedelmi online szolgáltatóival. Egyben a HP bejelentette azon szándékát is, hogy összefogjon az Excite európai web-site-jával is. Ezek a megállapodások, melyek a kis és középvállalkozások online rendelkezésének kényelmét segítik elő, a HP BEST (Boost Electronic Sales and Traffic, – Elektronikus Értékesítés és Forgalmellendítés) programjának első fázisát jelentik, mely arra tervezett, hogy online szolgáltatásokat építsen ki a vezető európai elektronikus-kereskedőkkel kötendő kapcsolatrendszeren keresztül.

Jövőre több, mint százmillió látogató láthatja a Yahoo! és a ZDNet európai weboldalain azt a zászlós reklámfelületet, amelyen keresztül egy kattintással elérhetik a HP Európai Kereskedelmi Központját. Innen a kis és középvállalkozások könnyedén vásárolhatnak és rendelhetnek a HP vállalati-számítástechnikai eszközeinek széles skálájáról, a teljesítés megbízható, helyi viszonteladók általi garانتálásával, akik nemcsak a HP-megoldások értékesítésének, hanem a kis és középmegrendelő számára nyújtandó kritikus szolgáltatásoknak is támogatásnak is szakértői. Mivel az európai kis és középvállalkozók közössége egyre nagyobb mértékben válik professzionális webfelhasználóvá, a HP „online kötelezettségvállalással” járul hozzá ezen ügyfelek vásárlási lehetőségeihez. Valójában a HP – bejelentése eredményeként – Európa egyik legnagyobb internethirdetőjévé, illetve a Yahoo! és a ZDNet egyik vezető hirdetőjévé vált.

„Hogy lehet az, hogy egy dekát sem híztam, és a beszkenntelt fényképem most mégis 3 megabájttal több helyet foglal el, mint fél évvel ezelőtt?”

MEGVESZIK az Infoseeket

▷ (CNET) A Disney megvásárolja az Infoseek maradék 57 százalékát is, és az így tulajdonába került céget többi internetes tulajdonával együtt beolvastja a Go.com nevű új cégbe (<http://www.go.com>), melyet tőzsdére visz majd. A Disney a Go.com 72 százalékát birtokolja a részvények eladásá után. A Go.com alá tartozik ezentúl az Infoseek mellett a Disney.com, a Club Blast, a Disney Store Online, a Family.com, az ABCNews.com és az ESPN.com. Az így létrejövő óriás cég tervezett idei bevétel 350 millió dollár, amelyből 200 millió az internetes bevétel, a maradék a Disney katalógusáruházának bevétel.

Enyhébb KORLÁTOZÁSOK

▷ (The New York Times/Edupages) Bill Clinton amerikai elnök jelentősen enyhítette a nagy számítógépek exportjára vonatkozó korlátozásokat, mondván, hogy a mai PC-k és laptopok már olyan erősek, mint a néhány évvel korábbi szuperszámítógépek. Eddig minden vállalatnak, amely 10 000 Mtop-nál (egy Mtop a gép által másodpercenként elvégzett műveletek száma millióban) gyorsabb gépet akart eladni bizonyos országokba (Dél-Amerika és Délkelet-Ázsia nagy része, valamint Dél-Korea és Dél-Afrika tartoznak ebbe a csoportba), külön exportengedélyt kellett kérnie. Clinton most a határt felemelte 20 000 Mtop-ra. A törvény azt is előírja, hogy egyes „veszélyesnek” tartott országokba (például Oroszországba és Kínába) történő szállítás esetén 2000 Mtop felett kell engedély katonai vevő, 7000 Mtop felett magán-személy esetén. Az összehasonlítás kedvéért az Intel Pentium III chipje körülbelül 1300 Mtop sebességű, de a későbbi változatok akár már az idén elérhetik a 2000 Mtop-ot.

DIGITÁLIS „MINISZTERI”

**AHOGYAN
AZ E-BUSINESS,
E-COMMERCE
EGYRE
ELTERJEDTEBBÉ
VÁLIK, ÚGY NŐ
AZ IGÉNY ARRÁ,
HOGY
A VILÁGHÁLÓN
LEBONYOLÍTOTT
ÜZLETMENET
BIZTONSÁGOS
LEGYEN.
EZ MEGOLDHATÓ
A DIGITÁLIS ALÍRÁS
BEVEZETÉSÉVEL.**

▷ Ahhoz, hogy megértsük ennek a működését, először a titkosításról kell pár szót ejtenünk. Ezek az eljárások a nyilvános kulcsú titkosítójáráson alapulnak. Ez két kulccsal dolgozik, az egyik a nyilvános, amely mindenki számára hozzáférhető, a másik a titkos (privát), amely csak a kulcspar tulajdonosa által ismert. Ugyan a két kulcs matematikailag kapcsolatba hozható, megfelelően kidolgozott algoritmus esetén a nyilvánosból a titkos kulcs nem állítható elő.

A kulcspar működése a következő: a titkosul kódolt szöveget csak a megfelelő publikus kulccsal lehet kikódolni, és hasonlóan a publikussal kódolt írás megfejtéséhez szükség van a titkos kulcsra. Ez azt is jelenti, hogy a publikus kulccsal kódolt üzenetet NEM lehet publikus kulccsal visszafejteni. Tehát ha például Norbert üzenetet (mégpedig titkosat) akar küldeni Orsinnak, akkor nincs más dolga, mint azt Orsi nyilvános kulcsával kódolni. Ekkor az üzenetet csak és kizárólag Orsi tudja elolvani. Ez visszafelé alkalmazva nyher-

tünk egy bizonyosfajta digitális aláírást, tudniillik ha Orsi Norbertnek olyan üzenetben válaszol, amelyet a saját titkos kulcsával kódol, akkor ez csak Orsi publikus kulcsával nyitható. Így igazolható az, hogy az üzenet valóban Orsítól származik, de már nem lesz titkos, hiszen a nyilvános kulcs ismeretében bárki megfejtheti. Ugyanígy problémát okozhat az, hogy a kulcspar csak egy kód, azaz nem tartozik konkrét személyhez: Dezső bármikor megjelentetheti saját kulcsparját Norbert nevében. Ez utóbbi probléma megoldására ma a későbbiekben visszatérünk.

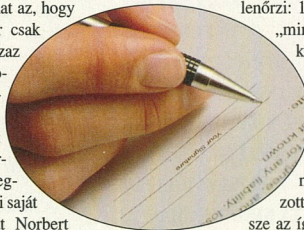
Ahhoz, hogy az aláírást jogilag is elfogadják, lehetővé kell tenni, hogy a dokumentum megváltoztatása ellen is kielégítő védelmet nyújtson. Erre a dokumentum tartalmából előállított „ujjlenyomat” használatjuk. Ezt egy megfelelő algoritmus állítja elő az aláírandó dokumentumból, és ebből SEMMILYEN módon nem lehet az eredeti dokumentumot visszaállítani. Természetesen az eredeti dokumentum bármilyen megváltoztatása már egy – az előzőtől különböző – ujjenyomatot szolgáltat. Ahhoz, hogy ez igazolja az üzenet

küldőjének személyét, az „ujjlenyomatot” (angolul általában: hash), a küldő saját titkos kulcsával kódoljuk. Ezek után – az előzőekből következően – már egyszerű az aláírt dokumentum hitelességének ellenőrzése. Ehhez először az üzenet címzettje ugyanazzal az algoritmussal, mint a küldő, létrehozza a digitális ujjenyomatot, majd ellenőrzi: 1. a digitális „miniszteri” a küldő fél titkos kulcsával kódolták-e, 2. a dokumentum nem változott meg. Perse az így leírt procedúra bonyolultnak tűnik, de könnyedén egyesíthető a funkciók egyetlen szoftveren belül is, amely egy lépésben elvégzi mind a kódolást-dekódolást, mind pedig az aláírást ellenőrzését.

Visszatérve annak a problémának a megoldására, amit a kulcsparok „személytelensége” okoz, a gond az, hogyan lehet egy kulcsot egy adott személyhez kötni? Ez két természetes személy között nem mindig okozhat problémát, de rögtön azzá válik, ha valalatok közötti üzletmenetről van szó. Ehhez szükség van egy megbízható harmadik személyre, vagy szervezetre, amely igazolja, hogy a kulcs valóban ahhoz tartozik, aki azt állítja magáról. Ennek érdekében ez a szervezet egy igazolást bocsát ki, amely jelzi, hogy az adott kulcs a megfelelő személy tulajdona. Ez az igazolás tartalmazza a tulajdonos adatait és a kulcsHITELESÍTŐ által digitálisan aláírt dokumentumot. A kulcsHITELESÍTŐ szerv feladata az is, hogy időről időre megújítsa az igazolást, illetve, ha a kulcs biztonságossága kérdésessé vált, visszavonja azt.

Rosta Gábor

wbk@comptech.hu

Mik tart a törvényi szabályozás?

Erről dr. Erény Istvánt, a KHM Informatikai Irodájának vezetőjét kérdeztük meg, aki elmondta, hogy jelenleg még a szakmai előkészítő munka folyik, így legkorábban a következő év végére várható egy egységes törvénytervezet kidolgozása. Ez azonban nem jelent a világ többi részéhez képest lemaradást, hiszen az Európai Unióban is leghamarabb ennek az évnak a végére kívánják egy, a digitális aláírást szabályozó direktívát elkészíteni, amelyet aztán a tagállamoknak 18 hónapon belül kell bevezetniük.

EGYHÁZAK A VILÁGHÁLÓN

Imádkozhat, gyónhat, prédikációt hallgathat a neten?

**IMMÁRON
NEGYEDIK ALKALOMMAL
RENDEZTÉK
– EZÜTTAL BUDAPESTEN –
AZ EURÓPAI KERESZTÉNY
KÖZÖSSÉGEK
INTERNETES
KONFERENCIÁJÁT.
AZ ÖSSZEJÖVETELEN
TIZENHÁROM ORSZÁG
MINTEGY NEGYVEN
KÉPVISELŐJE**

**OSZTOTA MEG EGYMÁSSAL
TAPASZTALATAIT, ÖTLETEIT
ÉS NEM UTOLSÓSORBAN
AGGÁLYAIT.**

Alig három évvel ezelőtt Frankfurtban gyűltek össze első ízben az Európai Keresztény Internet Konferencia résztvevői, akik a kereszténység internethasználatának gyakorlati és etikai következményeit vitatták meg. A problémák jelentőségét mutatja, hogy számos kérdésben a mai napig nem sikerült egységes álláspontot kialakítani, ám ennek ellenére egyre több közösség jelenik meg a világhálón. Mind többen látják be, a modern technika új lehetőségeket teremt a különböző egyházak, valamint az egyházak és hívők kapcsolatában.

Virtuális templomok?

Az internet egyházakra gyakorolt hatásáról megoszlanak a vélemények, amire jó példa az úgynevezett „virtuális templomok” körül kialakult heves vita is. Isten digitalizált háza elvileg úgy működne, mint a hagyományos templom, a betérő szörfös imádkozhat, gyónhat, vagy prédikációt hallgathat, ha éppen ahhoz van kedve. Az ellentábor szerint ez merő eretnokség, hiszen szentséget csak a liturgiának megfelelő formában lehet kiszol-

gáltatni. Ez egyben azt is jelenti, gyónni sem lehet számítógépen keresztül, a bűnbocsánatért tehát a jövőben is személyesen kell eljárni. A világhálóval kapcsolatos aggályok egyébként szinte kivétel nélkül a hitélettel kapcsolatosak. Szintén nagy vitát kavart a Biblia különböző változatainak interneten való megjelenése. A tartalmat ugyanis retentől nehéz ellenőrizni, egy-egy rossz szándékkal megírt magyarázat pedig könnyen félrevezeti a gyanútlan hívőket.

Mindezek ellenére a keresztény közösségek internetes úttörői rendületlenül munkálkodnak, fejlesztik honlapjaikat.

A FraterNet példája

A konferencia magyarországi szervezője, Bogdányi Gábor szerint az egyházi internetes munkát nagyban segíti az egyházak vezetőivel fenntartott jó kapcsolat, mely igyekszik eloszlatni az új médiumtól való idegenkedést. A frissen végeztek, a fiatal lelkesek már nyitottabbak, ismerik és használják a számítógépeket, így ők a fejlődés letéteményesei. Igaz ez annak ellenére, van egyházi iskola, ahol a mai napig elzárják a gépeket, hogy így csak a kijelölt személyek férhessenek hozzájuk. Pedig a kisebbségben, szétszórtan működő egyházak számára az internet remek lehetőséget kínál a kapcsolattartásra. Jó példa erre az evangélikus lelkesek elektronikus levelezőlistája, a FraterNet, amin az ország legtávolabbi csücskében élő lelkipásztorok is elmondhatják egymásnak ötleteiket, tanácsait, szakmai kérdéseket vitathatnak meg. Így olyan emberek között ver hidat a világháló, akik nélkül esetleg évekig nem találkozhattának egymással.

A hívőkkel való kapcsolat első állomásaként nemrégiben Magyarországon is elindult az internetes lelkigondozás. Egyelőre öt munkatárs fogadja a szörfözők leveleit, akik többnyire családi vagy hittel kapcsolatos problémák miatt ragadnak „tollat”.

Svájcban már három éve működik ilyen típusú lelki gondozás. Jelenleg mintegy tizenhat lelkes és teológus válaszol a levelekre német és olasz nyelven, s ennek alapján szervezték meg a dán, angol, holland és magyar nyelvű internetes lelki gondozást. A szolgáltató

felkészültségét jól mutatja, hogy a fogyatékosok és gyászolók gondjait speciálisan felkészített szakemberek igyekeznek enyhíteni.

Lelki vigasz SMS-ben

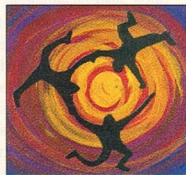
A mobil telefonok terjedésére az egyház nemrégiben reagált. Így már SMS-ekben, azaz rövid szöveges üzenetek formájában is gyakorlatilag bárholonnan kérhet segítséget a tanácstalan hívő. Az SMS nem tesz lehetővé terjedős, hosszas körülírásokat, ám a tapasztalatok szerint kritikus helyzetben egy-egy jól megválasztott szó is segíthet.

A lelki gondozáson túl a hívekkel való rendszeres kapcsolattartásban is sokat segíthet a korszerű technika. A katolikus egyházon belül például egy székesfehérvári káplán hozott létre egy úgynevezett virtuális plébániát. A budaörsi református lelkeszőnő férje az egyházzal kapcsolatos híreket gyűjtötte össze, majd tette fel a hálóra. Egy másik református lapon ezenkívül neves prédikátorok beszédei is elérhetővé tették az interneten, így ezeket bárki, bármikor meghallgathatja. Mindez jól mutatja, az internet folyamatosan bővül az egyházakkal kapcsolatos tartalom, ám ezek többsége egyelőre nem használja ki az új médium adta lehetőségeit. Ennek oka, hogy az anyagok többségét eredetileg nem ide szánták, később tették fel az internetre.

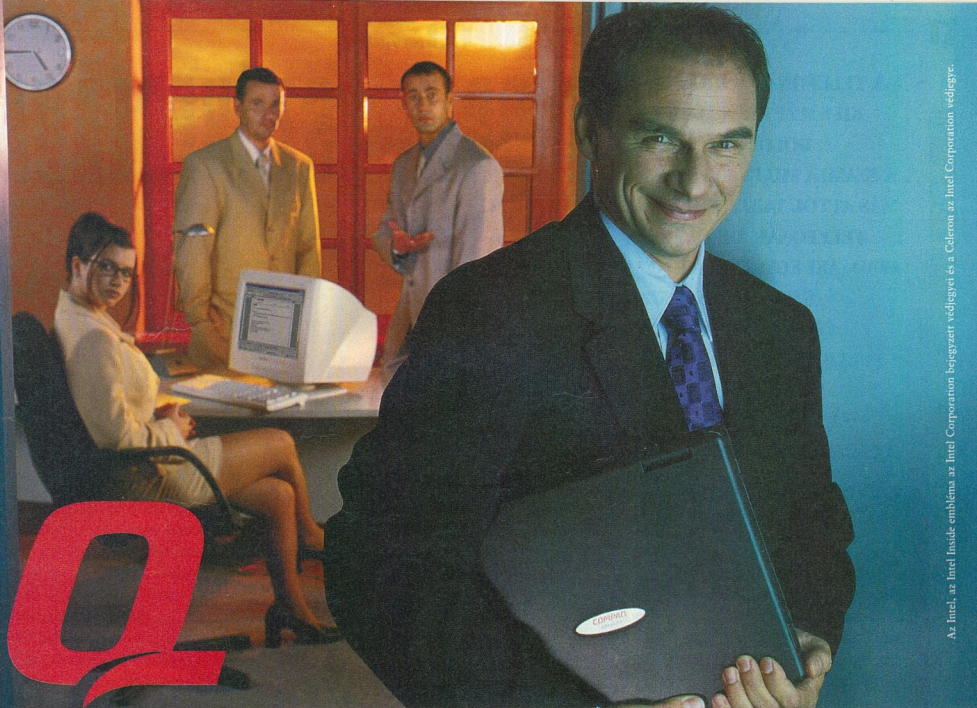
A nyugat-európai egyházak közül egyre több üzemeltet saját honlapot, amit friss, kifejezetten erre a célra készült tartalommal is ellát. Jó példa erre a Church of Scotland, Skócia 650 ezer tagot számláló egyháza, ami csaknem hat éve interneten keresztül is elérhető. Az évi 300 ezer látogató, a tavaly érkezett összesen 4200 e-mail tekintélyt parancsoló, és egyben vita, ha jó a tartalom, az érdeklődés sem marad el.

Hollandiában még 1991-ben jött létre a Kerkenet, kezdetben, mint online adatbázis, ám mára az úgynevezett Egyesülő Holland Egyházak web-site-jává nőtte ki magát. Ez egy igazi öku-
menikus honlap, hiszen a protestáns alapok ellenére legalább 100 protestáns és katolikus egyházközösség site-ja érhető innen el.

Fülöp Norbert
nfulop@comptech.hu

Az Intel, az Intel Inside embléma, az Intel Corporation bejegyzett védjegyei és a Celeron az Intel Corporation védjegye.

DDB

Hogyan lehet többet a családjával?

és ezenfelül még valamit: a korlátlan szabadságot. Mindezt a Compaq világszerte elismert, megbízható minőségével és elérhető áraival. Csapja hóna alá az irodáját, és töltsön több időt szeretteivel!

További információ a www.compaq.hu címen, vagy zöld számunkon: 06-80-COMPAQ (266-727, 206-720).

Egyszerűen mondjon csak annyit : „Nos jó, a többit megcsinálom otthon a notebookon!” Hiszen a Compaq Armada a legmodernebb irodai PC-k gyorsaságát és sokoldalúságát kínálja

ARMADA 1500C

Mobile Intel® Celeron™ processzor, 366 MHz, 32 MB SDRAM, 4.0 GB HDD, 12.1" CSTN vagy 12.1" TFT (SVGA) kijelző, 1.44 MB floppy, 24xCD-ROM, LiIon akkumulátor, AC adapter, PremierSound hangrendszer beépített hangszórókkal, normál méretű billentyűzet 4 programozható billentyűvel, Compaq Touchpad egér, Windows 95, soros/párhuzamos/billentyűzet és egér port, szerelő multimédia ki és bemenetek, külső monitor docking csatlakozás, 3.3 kg, 253mm x 318mm x 58mm. 1 év garancia. Megvásárolható CarePak garanciakibővítés.

COMPAQ Legjobb válasz.

A TELEFONÁLÁS IDŐNKÉNT KIFEJEZETTEN MACERÁS DOLOG. VALAKINEK A SZÁMLA MIATT FÁJ A FEJE, MÁS ATTÓL TART, ROSSZKOR TELEFONÁL, DE OLYAN IS AKAD, AKI EGYSZERŰEN NEM SZERETI A HOSSZAS FECSEGÉST. A MOBIL-TULAJDONOSOK TÖBBSÉGE KEZÉBEN TARTJA A MEGOLDÁST, HISZEN AZ ÚJABB MASINÁKKAL AKÁR SZÖVEGES ÜZENETEKET IS KÖNYVEDÉN KÜLDHETÜNK.

▶ A kézbe simuló készülékekkel a személyhívóknál már bevált, rövid szöveges, úgynevezett SMS üzeneteket is küldhetünk. „Kész az ebéd”, „hatkor találkozunk”, vagy „késni fogok” típusú közlendőink így gyorsan, a beszélgetésnél olcsóbban jutnak el a címzettekhez. A fiatalok hamar rákaptak az órai levelezés modern változatára, ráadásul SMS-t bepötyögni ott is lehet, ahol egyébként lennének a telefonok a fülünkön. A szócséplés mindenesetre kerülendő, egy távirat ugyanis legfeljebb 160 karakter lehet. A mobil készü-

MOBIL „SZÖVEGLÁDA”

léről kezdeményezett SMS hívás címzettje másik előfizető, elektronikus postaláda, sőt számítógép is lehet. Az utóbbi annyit jelent, hogy táviratainkat akár egy, az interneten lévő e-mail címre is elküldhetjük. Ugyanez igaz fordítva is, azaz legyünk bár a világ bármely pontján, az internetre kötött számítógépről „feladott” leveleinket a telefonunkról is leolvashatjuk, anélkül, hogy rácsatlakoznánk a világhálóra.

A forgalomban lévő GSM mobiltelefonok többségével akár faxolhatunk is. Pontosabban a mobil ebben az esetben csak közvetítő szerepet játszik, azaz a számítógépről vagy faxról küldött anyagok a rájuk csatlakoztatott

telefonon keresztül jutnak el a címzettekhez. Ehhez számítógépeknek PCM/CIA kártya, soros, illetve infra port szükséges, míg fax készülékeknek csatlakozó kábellel kell gondoskodnunk. Számítógépes faxok kezeléséhez ezen kívül elengedhetetlen a megfelelő szoftver, mint amilyen például a WinFax is, ám a korszerű operációs rendszerek ezt már, mint alapfunkciót tudják.

Amennyiben faxot küldenek részünkre, ám valami oknál fogva nem vagyunk elérhetőek, az anyagok automatikusan egy úgynevezett faxpostafiókba kerülnek, ahonnan később bármikor letölthetőek.

F. N.

BESZÉLŐ TELEFONKÖNYV

Megmutatja, hogy csenget a készülék

▶ Akár hét nyelven is beszélhetne az a telefonkönyv, miután egy rendeltetéssel több vagy kevesebb, aligha okoz(hat)na gondot készítőinek, a bochumi G DATA www.gdata.de szoftverház programozóinak. Az még csak hozzájár, hogy Németország 38 millió telefon-, fax- és marokfon-előfizetőjének (nem titkos) hívószámait, nevét, címét tartalmazza a bochumi G DATA szoftverfejlesztő cég CD ROM-ja.

Újdonság viszont, és a többi között ettől kelendő portéka a számítógépes telefonnévsor, hogy (a magyar telefonutadokozó szolgáltatásához hasonlóan) emberi hangot utánozva közli a keresett telefonszámot. A G DATA Power Info & Route névre hallgató telefonkönyvébe integrálták ugyanis a szintén saját fejlesztésű, immár harmadik generációs Logox beszédgenerátort, amely tetszés szerinti női, férfi-, sőt babahangon is megszólaltatható. A Logox 3 („...és az Ön PC-je emberként

szól”) a hangsúly és hanghordozás mondat-szintű szerkezetelmzésén alapul. Az érthetőséget és az emberi hang lehető legelhívőbb utánzását az ugyancsak a G DATA által kifejlesztett és szabadalmaztatott mikroszegment-szintézis eljárás szavatolja.

A felolvasandó szöveget csupán az aktivált program száj ikonjára kell húzni (Drag & Drop), és a Logox-száj már mondja is a magáét – ajakformálásával tökéletesen igazodva a hangok kimondásához. Az csak természetes, hogy a programeszközökkel ízlés szerint változtatható a hangszín, az olvasási/kimondási sebesség, a hanghordozás (intonáció), a beszéd visszhangosítható, remegtethető.

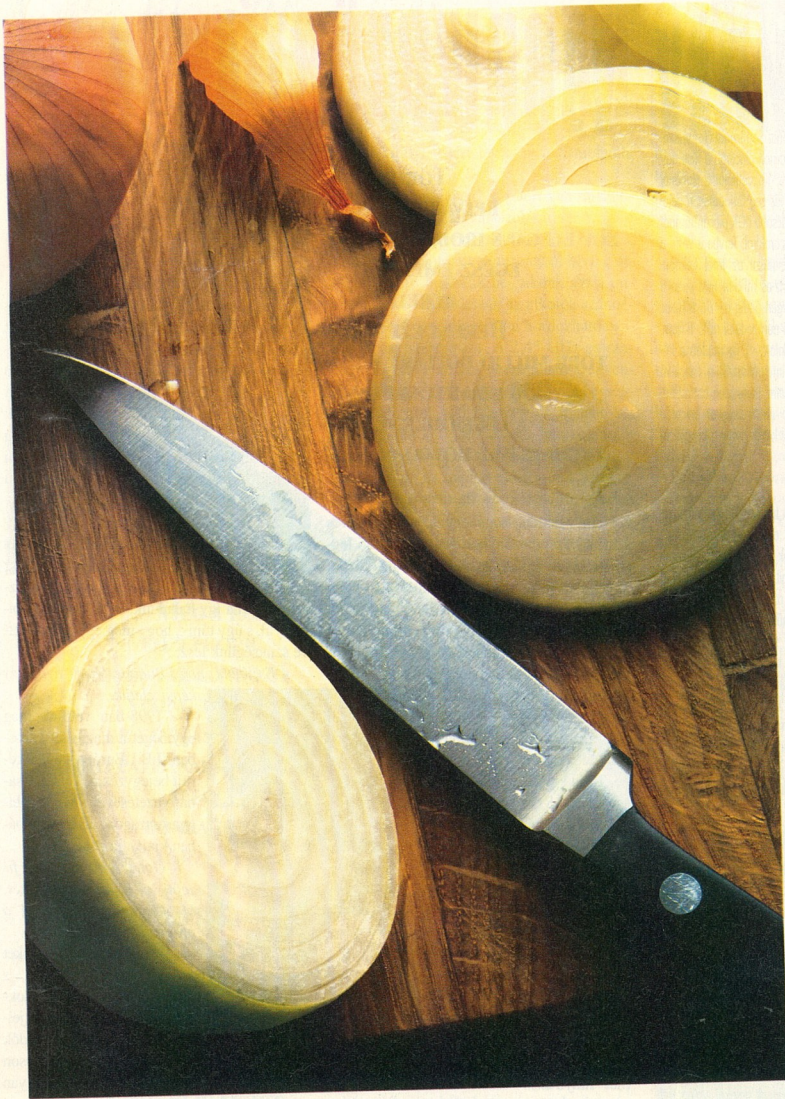
A G DATA útvonaltervezőjének finomított változata is megtalálható a programcsomagban, ekként a keresett telefonszámmal egyidejűleg egy részletes térképen megjelenik, hogy hol csenget a készülék. Tetszés szerinti kiindulási pontot választva, a prog-

ram megmutatja az utat az előfizetőhöz: részletes térképen, persze egyazon helységeken belül is, valamint ki is írja, hogy melyik úton haladjunk, hol forduljunk jobbra, balra. Az útszakaszokat kilométerben, illetve méterben méri is, következőképpen: lehetetlen eltévedni. Útvonaltervezőjét a G DATA több tízezer (!) utcára, közre lebontott, részletes térkép felhasználásával több változatban is megjelentette előbb Németország, Svájc és Ausztria vonatkozásában, nemrég pedig Európa 42 országára. Az már csak hab a tortán, hogy a programot használó nem pusztán az útvonalat, a távolságokat látja, olvassa, hanem a megteleléshez szükséges idővel is számolhat, mivel választhat a gyors, a közepesen gyors személy- és tehergépkocsi opciók között.

Kulcsár László

kulcsar.laszlo@ligetpress.datanet.hu

MEGTÉVESZTŐEN VALÓSÁGHŰ.

Ha ez a hagyma könnyeket csal a szemébe, annak az az oka, hogy a képet a világ jelenlegi legfejlettebb tintasugaras nyomtatási eljárásával állították elő – a HP forradalmian új PhotoREt II színregező technológiájával. Ez az a technikai megoldás, amely lehetővé teszi nyomtatóink számára, hogy akár 16 miniatűr tintacseppet juttassanak el minden parányi képpontba. Az eredmény: lenyűgöző minőségű, fotórealisztikus képek – anélkül, hogy mindez a sebesség rovására menne. Egy szó mint száz, bármennyire siet is, képei ezután mindig fotóminőségűek lesznek. Olyanok, amiket semmi más nem múlhat felül. Kivéve persze magát a valóságot.

HP DESKJET NYOMTATÓK
HP PhotoREt II technológiával

 **HEWLETT
PACKARD**
Expanding Possibilities

LÁPOZÓ

Vetélytárs?

(PC-WEL) Az után, hogy a National Semiconductor visszavonult az olcsó CPU-k erősen atomotlasi piacáról, a Rise úgy vélte meg, hogy eljött az ő ideje. Követlenül a National kihívására után a meglehetősen kis cég átudatosítson bejelentette: kitűni, a 600 dollárnál olcsóbb PC-k piacán támogatni őr" a saját gyártásra mp6-processzorokkal. Terve is vette a X86-lapok új családjának kibocsátását az mp6 II kompatibilis lesz az intel 370-es foglalatával, így módon a PC-gyártók minden további nélkül integrálhatják a meglévő személyi számítógépeikbe. A teljesítményeszték azt mutatják, hogy a Rise általában jobb eredményeket ért el a Cynixnél. Szakértők mindazonáltal kétkélik, hogy a kis gyártó képes lesz az Intellel konkurálni.

Hamisított alaplapok

(PC-WEL) Mind gyakrabban válik hardverhamisított áldozattá az Asus P2B 666-as Slot-1 alaplapja. A gyártó Asus szerint a hamisított áramkörök lapok – az eredetivel ellentétben – bizonytalanul működnek, hibásak. Windows NT alatt súlyos problémák adódhatnak az AGP-grafikus kártyák telepítésekor, és gyakran nem működnek kifogástalanul a 100 MHz-es hálózati kártyákkal sem – rájött az ASUS képviselői. A hamisítványok mindegyikét az ASUS felismerhetők, a nagykereskedők 650–1300 forintnak megfelelő összeggel kevesebért kínálják őket: gyártóként „Made in China”, ellenőrző számként 1.02, 1.04 vagy 1.10 van feltüntetve, sorozatszámuk 8D-val kezdődik, és nem négy, hanem csak három jumperrel lehet állítani a buszsebességet. Ennélkül a D4 díra a CPU-slot közelében kerek, vagy csaknem szögletes.

Panorámakamera

(PC-WEL) Képek felvételére, továbbításra alkalmas, 360 fokos látó kamerát fejlesztett ki a NEC. A hagyományos panorámakamerákkal ellentétben a képet nem az egész kamera forgásával, hanem forgó tükörrel állítja elő. Az így módon keletkezett képsorozatból áll össze az összkép. E technikának köszönhetően 2000x3000 pontos felbontásra nyílik mód. A beépített önműködő képjavító kiküszöböli a tükörforgás miatti rezgéseket és görbüléseket. A kamerát mindenekelőtt internetes használatra ajánlják.

Újabb 2000. év probléma

Mintha nem lenne elegendő a világnak a sokat emlegetett számítógépes 2000. év probléma, még egy súlyos fenyegetéssel kell szembenéznie az emberiség által alkotott sérülékeny technológiának: a napviharakkal. A napban végbemendő irdatlan energiájú robbanások súlyos zavarokat okozhatnak a távközlési műholdak, a rádiótelefonok működésében, a hajók és repülőgépek irányításában a jövő év elején. Amerikai csillagászok legutóbbi konferenciájának bejelentették: 2000 januárjának igen nagy napviharok lesznek, akkor kerül sor ugyanis a nap 11 éves ciklusának legaktívabb szakaszára. A naprobbanások alkalmával több ezer atombombával felérő energia szabadul fel, és az energiahullámok a Föld felé terjednek.

K. L.

KARRIERTÖRTÉNET
KanadábanTORONTÓ
BELVÁROSÁBAN,
EGY ELEGÁNS IRODAHÁZBAN
EGÉSZ EMELETET
BÉRELNEK.
BERENDEZÉSÜK
TÖBB MILLIÓ DOLLÁRT ÉR.
130 SZÁMÍTÓGÉPEN,
A LEGMODERNEBB
TECHNIKÁVAL DOLGOZNAK.

► Nem véletlen, hogy egy tavalyi felmérés szerint középmezőnyben végeztek az 55 leggyorsabban fejlődő kanadai vállalat között, az 1999-es évben pedig bekerültek a 100 legnagyobb profitot hozó cég közé.

1998-as forgalmuk 13 millió dollár volt, ez évre 18 milliót terveznek, de a mostani eredményei alapján könnyen lehet, hogy még a 30 milliót is meghaladják.

A céget, amelyről a fentiekben szözlünk, Information Balance néven jegyezték be. Tulajdonosa a budapesti születésű Szirmák Péter, aki csaknem húsz éve él Torontóban. Budapesten orvosi egyetemre járt. Egyévi padkoptaszt után úgy döntött, hátat fordít nemcsak az egyetemnek, hanem a hazának is. Az ok: nem értett egyet az akkori politikai irányzattal.

– Talán részt vett egy amerikai személyiségfejlesztő tanfolyamon, s ez segítette a sikerhez?

– Nem volt szükségem rá. Itteni ténykedésemet fűnyírással kezdtem. Aztán elkezdtem meditálni, mi az, amivel a leggyorsabban érvényesülhetnék? A számítógépes szakma látszott erre alkalmasnak. Egy intenzív tanfolyam elvégzése után programozóként lehúztam közel három évet, majd testvéremmel, aki Budapesten, a Közgazdaság-tudományi Egyetemen végzett, s az IBM-nél dolgozott, úgy döntötünk, önállósodunk. Még egy kollégát vettünk be a csapatba, s hamar 1990-ben cégként alapítottunk. Ténykedésünket azzal kezdtük, hogy tanfolyamot hirdítettünk. Amikor láttuk, hogy ez bejön, szakembereket alkalmaztunk. 1996-ban már 20-25-en dolgoztak nekünk. A cég

kezdtett ismertté válni a szakmában, s innen már zöld úton haladtunk előre. 1997-től a 2000. év problémáinak megoldásán dolgoztunk. Tudom, ezzel sok cég foglalkozik, de úgy érzem, és más oldalról közelítettük meg. Vannak, akik a szoftvereiket kínálják, mások a szakembereket ajánlják. Mi megvettük a legjobb szoftvereiket, és a legjobb szakembereket alkalmaztuk. Ezek után sorra nyertük a versenydíjakat. Tavaly a világ legnagyobb telekommunikációs cége pályázatot hirdetett. A feladat az ezredforduló miatti átállítások minőség-ellenőrzése volt. Több mint 60 cég adta be ajánlatát a világ minden részéről. Mi lettünk a befutók. Januárban elkezdtük a munkát.

– Azzal a huszonöt alkalmazottal?

– Természetesen nem. Fél éve már százan dolgoznak a cégnél, ezért is kellett egy egész emeletet bérelnünk ebben a nagy irodaházban. Sőt, ha így haladunk, ez is kevésnek bizonyul, s úgy tűnik, hogy még egy fél emeletre szükségünk lesz.

– Említette, hogy Budapesten is nyílt egy képviselői...

– 1998-ban vettünk meg egy céget a magyar fővárosban. I.B.I. Európa néven került bejegyzésre, Tutsek Csaba vezetésével. Mind Magyarországon, mind Európában kijánlja programjait.

– Gondolom, meg kell fizetni a jó szakembereket. Megkérdezhetem, mennyi a programozók fizetése?

– Alapelvünk: embereinket a legjobban megfizetni, s olyan szabadidős programok

kal ellátni, ami egy ilyen cégnek nem volt jellemző. Hogy a kérdésre válaszoljak: a kezdők évente 30-40 ezer dollárt kapnak. A csúcson lévők pedig 200 ezer fölött keresnek. Ahogyan említettem, igyekszünk valami többlet nyújtani alkalmazottainknak. Minden évben családostól egy teljes hétvéget töltünk egy tónál. A költségeket természetesen a cég fizeti. A profitból is kapnak részesedést. Szeretnénk azokat megtartani, akik nekünk dolgoznak.

– A programokkal csak Kanadát látják el?

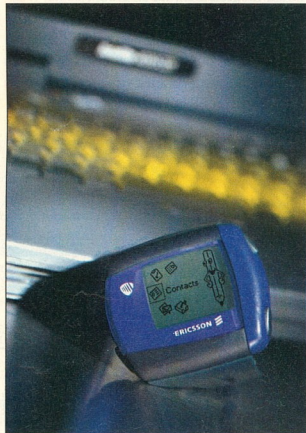
– Mióta ismert lett a cég, máshol is könnyebben jutunk munkához. Így például három hónapja kezdtünk el dolgozni Közép-Amerikában, és Dél-Afrikában is kaptunk megbízásokat.

Működik a Bluetooth

A KÁBELDZSUNGEL VÉGNAPJAI

**MÉG A KORAI
KÖZÉPKORBAN,
AMIKOR A KÜLÖNBÖZŐ
VIKING TÖRZSEK
FŐLEG AZ EGYMÁS ELLENI
CSETEPATÉKKAL VOLTAK
ELFOGLALVA,
TRÓNRA LÉPETT
EGY TÖRZSFŐNÖK,
BIZONYOS
HARALD BLATAND,
A „KÉKFOGÚ”.
ÁLLÍTÓLAG HARC ELŐTT
MINDIG KÉKRE
FESTETTE FOGSORÁT,
HOGY FÉLELMETESEBB
LEGYEN, DE AZ IS LEHET,
HOGY EGY BUZOGÁNY
HAGYOTT NYOMOT RAJTA,
EZ MA MÁR MINDEGY.**

viking királyt, ezért lett a neve Bluetooth, azaz „kékfog”.

Mi is ez valójában, és miért van rá szükség? A kérdés megválaszolására látványos bemutatót szervezett az Ericsson Lundba, ahová több mint hatvan országból hívtak újságírókat. Itt mutatták be nekünk azt a miniatűr rádióchipet, amely az alkotók szándéka szerint forradalmasítja a hordozható eszközök összeköttetését. A 2,45 GHz-es szabad, engedély nélkül használható frekvencián dolgozó apró adóvevő nagy sebességgel (több mint 700 Kbps) visz át adatokat vagy hangot két pont között. Igaz, ez a két pont nem lehet messzebb egymástól, mint tíz méter, de ez inkább előny, mint hátrány, ugyanis a Bluetooth az összekötő kábelek kiváltását szolgálja, és ezek ritkán hosszabbak, mint tíz méter. A rövid hatótávolság miatt viszont kicsi az energiafogyasztás, és nem okoz gondot, ha sok „kékfogú” készülék működik egy irodaházban.

Erre ugyanis minden esély megvan. A chip ára mindössze öt dollár, ez tehát nem lehet akadály. A sáv- szélesség is elegendő, jóval nagyobb, mint a drót nélküli összeköttetésre ma használatos infravörös megoldásé. Jó a véletlensége, csekély a fogyasztása. Mindez azért még nem garancia a sikerre, de az már igen, hogy eddig mintegy ezer vállalat csatlakozott az egyébként nyílt, ingyenes Bluetooth szabványhoz, közöttük az összes, piacot meghatározó cég is.

A bemutatót nézve, az eszközöket kipróbálva azonnal érthető az iparág lelkesedése. Ugyan kinek nem okozott még gondot, hogy a készülék és a kábel nem passzol egymáshoz? Vagy ha sikerült összekötni, útban volt a „mazdag”, vagy a fejhallgató zsinórja nem ért el a kényelmes fotelig. A Bluetooth ezen segít. Az egeret, billentyűt nem kell összekötni a számítógéppel, sőt a szkennert és a nyomtatót sem, ha van bennük Bluetooth. A digitális fényképezőgépet is elég csak közel vinni a számítógéphez, és már el is kezdődhet a kép áttöltése. A különféle eszközök legfeljebb nyolcasával automatikusan egymáshoz kapcsolódhatnak, és létrejön az úgynevezett piconet hálózat. Ez összeköthető a

megszokott helyi hálózattal is, így ha a Bluetooth chipet tartalmazó notebookunkkal bemegyünk egy olyan szobába, ahol piconet van, máris részesei lehetünk az irodai hálózatnak.

Egy másik példa. Vezetés közben csak úgy használható a mobil telefon, ha kihangosítjuk. Ehhez autós készlet kell, ami drága mulatság, de szükség van rá. Sajnos ezek a készülékek még az azonos gyártó különböző telefonjaihoz is különbözőek, tehát ha új készüléket vásárolunk, cserélni kell az autós kiegészítet is. Sok pénz, szerelés, idő, macera. A Bluetooth ezt tökéletesen megoldja. Az Ericsson demonstrálta, hogy az autorádióba is beépíthető az áramkör, és a telefon akár a táskánkban is maradhat, mégis a rádió erősítőjén keresztül, kihangosítva telefonálhatunk.

Úgy tűnik, a Bluetooth felhasználásának csak a képzelet szab határt. Ha hitelkártyánkat behelyezzük egy speciális, Bluetooth chippel felszerelt tokba, akkor úgy fizethetünk, hogy elő sem vesszük. De készíthető vele biztonsági berendezés is, például az autót csak akkor működésképes, ha tízméteres körzetünkben van. Ha garázsnyitás közben elviszi a tolvaj, csak pár méterre jut vele.

Sorolhatnánk a már meglévő, vagy csak elképzelt alkalmazásokat, de talán ennyiből is látható, hogy a viking királynak nem kell szé-

gyellnie a nevével viselő megoldást. Olcsósága, egyszerűsége és iparági támogatottsága valószínűvé teszi, hogy a következő években robbanásszerűen elterjed.

Drótosok, reszkessetek!

Lónyai László

llonai@comptech.hu

► Neve ugyanis azért ismert minden skandináv előtt, mert ő egyesítette a szétszórt törzseket, és létrehozta a viking birodalmat. Ezért az egyesítésért választották az új kommunikációs eszköz névadójává a létrehozók – Ericsson, Nokia, Intel, IBM, Toshiba – a

INFORMATIKA A VÁROSIRÁNYÍTÁSBAN

**ELÉG CSAK
A FÖLDMUNKÁK
SORÁN VÉLETLENÜL
ELVÁGOTT KÁBELEKRE,
HÁROMSZOR
FELBONTOTT JÁRDÁKRA
UTALNI AHHOZ,
HOGY BELÁSSUK
A TÉRBELI ADATOK
ISMERETE,
RENDSZEREZETT TÁROLÁSA,
HOZZÁFÉRHETŐSÉGE,
FRISSÍTÉSE
ELEMI KÉRDÉS.
A TELEPÜLÉSIRÁNYÍTÁS,
TERÜLETFEJLESZTÉS
MA MÁR NEHEZEN
ELKÉPZELHETŐ
INFORMATIKAI
HÁTTÉR NÉLKÜL,
A VÁROSVEZETÉSNEK
MEGBÍZHATÓ TANÁCSADÓJA
A JÓ INFORMATIKAI
RENDSZER.
A TÉRINFORMATIKAI
SZAKTERÜLETEK KÖZÖTT
A LEGFONTOSABBAK
SORÁBA TARTOZIK
A KÖZMŰFEJLESZTÉS,
A FÖLDMÉRÉS,
A TÉRKÉPÉSZET,
AZ ÖNKORMÁNYZATI
ALKALMAZÁSOK
ÉS A TÁVKÖZLÉS.**

► A Megyei Jogú Városok Szövetsége még 1997-ben elkezdte egy, a térinformatika önkormányzati alkalmazásairól szóló tanulmány készítését. A szerzők egyrészt összegezték a felgyülemlett tapasztalatokat, másrészt rávilágítottak a városirányítás lehetséges buktatóira, zsákutcáira.

A tanulmány kezdetének időpontja nem véletlen, Keringer Zsolt, az MIVSZ informatikai bizottságának titkára szerint ugyanis erre az időre a városok többségénél már létezett valamilyen kész vagy félkész rendszer. A munkák 1992-t követően vettek igazán lendületet, amikor az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB) pályázatot írt ki a településirányítási rendszerek fejlesztésére.

Kezdeti lépések

Az OMFB pályázatán sikeresen szerepelt önkormányzatoknak 1995 végéig kellett kész rendszereket felmutatniuk, amit többek között Szeged, Szombathely, Pécs és Hódmezővásárhely meg is tett. A nyertes települések azonban egyenként, külön utakon láttak munkához, így tapasztalataikat sem oszthatták meg egymással. Éppen ezért a tanulmány szerzőinek egyik legfontosabb feladata az egyes projektek tapasztalatainak összegzése, összehasonlítása volt.

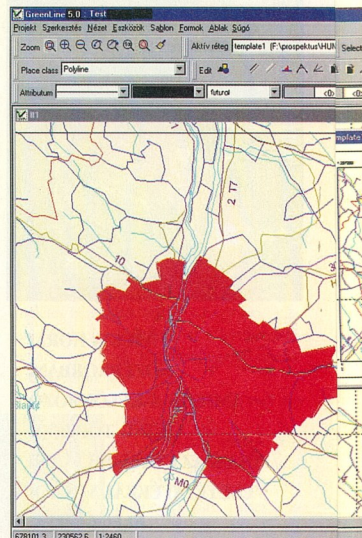
A rendszerekkel szemben megfogalmazott egyik legfontosabb kritika, hogy a települések saját meggyőződésük és lehetőségeik alapján próbálták megvalósítani a rendszert.

Sajnos abban az időben nem voltak kidolgozott és elfogadott szabványok, amelyek iránymutatókat adtak volna a rendszer kialakításához. Ennek következtében nem valószínű, hogy a rendszerek közötti összhang.

A tanulmány szerzői egy másik, már-már általános hibára is felhívták a figyelmet, aminek következtében a programok egy része hiába készült el, részben vagy egészben kihasználatlan. Ennek oka, hogy fejlesztéskor nem vették figyelembe a felhasználói igényeket.

Szombathely ebből a szempontból jó példa, hiszen a város az OMFB-támogatást megelőzően és azt követően is konkrét együttműködési szerződést kötött a helyi közművállalatokkal, a túlzólt-parancsnoksággal, valamint a földhivatallal. Az együttműködési szerződések a használhatóság szempontjából lényegesek, hiszen a rendszer csak akkor mű-

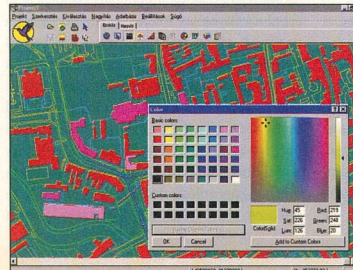
ködik megfelelően, ha az előbbi cégek rendszeresen friss adatokkal töltik fel. Az összefogás eredményeként a mintegy 76 milliós projekt felét az önkormányzattal közösen ezen társaságok finanszírozták, míg a fennmaradó összeg az OMFB-től származott.

Buktatók és eredmények

A fejlesztés első kézzelfogható eredményeként 1995-ben egységes városirányítási térinformatikai rendszer jött létre Szombathelyen. Ennek köszönhetően a közművállalatok, mielőtt bármilyen munkához látnának, percek alatt megnevezhetik, az adott helyen milyen vezetékekre, csövekre, épültre számíthatnak. Így lényegesen ritkább a véletlenül elvágott kábel, a tönkretett közmű. Az egységesítés másik kézzelfogható előnye, hogy a munkákat könnyű összehangolni, nem kell egymás után kétszer, háromszor feltúrni ugyanazt az úttestet.

Keringer Zsolt szerint a számítógépes rendszer nélkül a korrekelt vagyonfelmérés is gondot jelentett, pedig a 90-es években – a privatizációval párhuzamosan – ennek fontossága egyre nőtt. A program segítségével a műszaki ügyintézés látványosan felgyorsult. Míg korábban hetek kellettek egy ingatlan műszaki paraméte-

reinek felkutatásához, addig ma ez nem több pár perces rutinfeladatnál. A számítógép előtt ülő szakember néhány gombnyomással lekérheti például az adott telek beépítettségére vonatkozó szabályokat, az utcáfrontszélességet, a telekmélységet. A gyorsaság a befektetőkért való harcban is jópótokat jelent, hiszen az üzletemberek nem tolerálják a hosszas ügyintéztést, sokszor inkább odébállnak.

A tulajdonosok ezenkívül joggal várják el a tekinthetáruk pontos kijelölését, ám a ha-

az önkormányzatok többsége a városirányítási rendszerek átadásával a befektetett pénz közvetlen megtérülését várta. Ebben azonban csalódníuk kellett. Keringer Zsolt szerint erre számítani lehetett, hiszen az átláthatóbb, racionálisabb ügymenet közvetlen bevételt ritkán jelent, a megalkarítások viszont nehezen mérhetőek. Mindenesetre a területrendezési terveket az önkormányzatnak érezhetően kevesebbet kell fizetnie, ugyanis „részben adatszolgáltatóként” is felép a hivatal (alapérték, légitelvélet elkészítése).

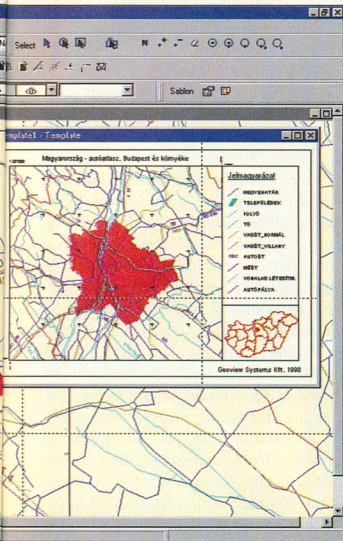
Több mint informatika

A csatlódás ennek ellenére érezhető, és sokszor a források megvonásához vezet. A tanulmány konkrét esetekről is beszámol, ahol a rendszerek átadását követően az önkormányzatok nem biztosították a felügyelethez és karbantartáshoz szükséges munkatér. Ennek következtében az adatfelöltés és -karbantartás megakadt, pedig legtöbbször ezen áll vagy bukik minden. Mit sem ér ugyanis az olyan településirányítási rend-

szert, amit a vállalatok nem frissítenek kellő pontossággal és gyorsasággal. A tanulmány szerzői megjegyzik, a tapasztalatok szerint sok múlik a helyi politikai szereplők hozzáállásán is, sőt ellenükben nem is igen sikerült életképes rendszereket létrehozni. Ez is jól mutatja: a kérdés nem kezelhető pusztán informatikai problémaként, így a legnagyobb hibát azon önkormányzatok követték el, amelyek ezt nem látták be idejekorán.

Fülöp Norbert

nfulop@comptech.hu

gyomnyomó vonalozás módszerrel néhány tízmillióméteres eltérést könnyen becsúszhat, attól függően, éppen merről nézzük a rovásokat.

A tűzoltóság szintén profital az elkészült térinformatikai rendszerből, hiszen bevetés előtt elég egy pillantás a térképre, rögtön látják, hol vannak a tűzcsapok, milyen széles az utca, hogy helyezkednek el a házak. A szombathelyi tűzoltóság informatikai rendszerét gyakorlatilag a nulláról kellett felépíteni, hiszen míg korábban nem volt számítógépük, addig mára 3-4 millió forintos eszközparkot sikerült összeállítaniuk.

A számítógépes városirányítás egyebek között az engedély nélküli épületek elleni harcban is segítség az önkormányzatoknak. A digitális kamerákkal készült felvételek közvetlenül jutnak be a rendszerbe, így később könnyen eldönthető, a vitatott objektum mióta áll a helyén. Ennek azért van jelentősége, mert a tíz évnél régebbi illegális, ám megfirt építmények később már nem bontathatók le, így létük gyakorlatilag törvényessé válik.

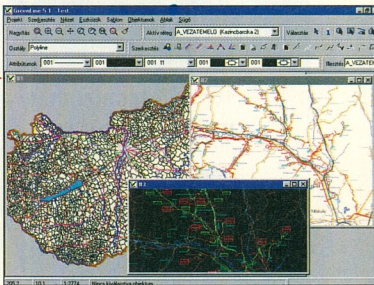
Ésszerűen összehangolni

Keves hazai önkormányzat van, ahol a logisztika szerves része a város; illetve régióirányításnak, holott átfogó szerepet játszik az adott terület közlekedésének, kereskedelmének, infrastruktúrájának és munkaerőpiacának koordinálásában, összehangolásában.

Knoll Imre, a Magyar Logisztikai Egyesület (www.flati-ne.hu/MLE) elnöke szerint Magyarország a közlekedés szervezésében illetve az informatikai-logisztikai rendszerek kiépítésében az Európai Unió tagországaihoz hasonló szinten áll, ám a területfejlesztési politika még alig alkalmazza a logisztikai eszközöket. – Pedig a logisztikusok jelentős segítséget nyújthatnának a város- és régióvezetők döntéseinek előkészítésében – mondja az MLE elnöke – , így jóval hatékonyabban, gazdaságosabban működhetnének az önkormányzatok.

Bár Magyarországon alig alkalmazza a települések életének irányításában a logisztikai eszközöket, azért akad kivétel. Az MLE tagjai között szerepel például Szeged, Szolnok, Füzesabony és Szentgotthárd városának illetve megyéjének önkormányzatai és – bár nem tagként – az egyesülettel szorosan, regionális szervezeti keretek között együttműködik Szombathely, Győr és Debrecen vezetősége. – Szentgotthárd önkormányzatával – mondja Knoll Imre – nemcsak a város, hanem a régió teljes fejlesztési tervén közösen dolgozunk.

Szegeden a Magyar Területfejlesztési Tanács támogatásával valósult meg a „Szegedi virtuális logisztikai szolgáltató központ”. Miként az egyesület congradji szervezetének site-ján is olvasható: a Szegedben azért jöhetett létre a logisztikai centrum, mert az országos átlagnál kedvezőbb gazdasági, infrastrukturális és földrajzi adottságokkal rendelkezik a város. A logisztikai szolgáltató központok hosszúságát, lehetőségét

ugyanis csak azokban a körzetekben lehet kiaknázni, ahol már megfelelően kiépült az úthálózat, intézményrendszer, és aktív kereskedelem folyik. (Ezért valószínűleg a területen az állami, kormányzati, önkormányzati támogatás a hazai logisztikai központok kiépítéséhez.) A szegedi adottságok és azon belül az informatikai felkészültség meglehetősen jó – olvashatjuk a site-on – , így kézenfekvő volt egy logisztikai központ létrehozása.

A legtöbb logisztikai centrum vállalatvezetési és külső kapcsolati tevékenységgel, belvizit-vasúti és közúti fuvarozással, air cargoval, szállítmányozással, vámiügyintéssel, emelő- és anyagmozgató gépek és eszközök bérbeadásával, városi adatkiszolgálással, térinformatikával (például melyik vezeték hol fekszik a földben), városi szolgáltatások jegyzékével együttesen foglalkozik. A központi, logisztikai-informatikai rendszerhez bárholonnan, így a régióin túl is hozzáférhet feni. A Magyar Logisztikai Egyesület Nyugat-magyarországi Regionális Szervezetének adottsága hasonló lehet a szomszédos burgerlandiaknak is, nemcsak a győrieknek. A Magyar Logisztikai Egyesület jelenleg 500 tagú, magánszemélyek, vállalatok és non-profit szervezetek alkotják.

G. M.

mgesca@comptech.hu

A LEGFELSŐBB SZINT ÁRA

**PINTÉR ZSOLT FEJVADÁS,
A HORTON INTERNATIONAL
MAGYARORSZÁGI
KÉPVISELŐJE
10 ÉVE AZOKRA CSAP LE,
AKIKKEL A LEGFELSŐBB
VÁLLALATI POZÍCIÓKAT
LEHET BETÖLTETNI.**

**MEGBÍZÓINK
SZEMÉLYEKET JAVASOL,
MÁSOKNAK
KARRIERTANÁCSOKAT AD.
Ő MAGA MOSZKVÁBAN,
DIPLOMATA HALLGATÓKÉNT
KEZDTE.**

– *Mi a jólét títka? Van receptje a IT topmenedzserkérdésnek?*

– Megkérdeztünk klienseket, hogy honnan kerülnek ki a legjobb informatikai vezetők. Mindegyikük azt felelte, a Kandó Kálmán Műszaki Főiskola, a Bátki Donát Műszaki Főiskola, illetve a Budapesti Műszaki Egyetem gépészmérnök, villamosmérnök, informatikus szakjairól. Aki gépészmérnök, az bármilyen világban, mert van egy átfogó rendszerszemlélete. Tehát diplomázzon egy műszaki egyetemen, aztán szeressen külföldre egy-két évre ösztöndíjat. Ha hazajön, kezdjen el dolgozni, de már párhuzamosan járjon egy gazdasági, üzleti iskolába is. Ezen felül folyékonyan beszéljen angolul és még egy nyelvet. Ma Magyarországon, a nemzetközi vállalatoknál az a tendencia – ezt azoknál látom, akik ide telepítették fejlesztőközpontjukat –, olyanokat keresnek, akik folyékonyan beszéljenek angolul. Sőt, vállalják: még egy nyelvet megtanulnak, ha a cég nem

angol, hanem francia, finn vagy német érdekeltségű. Még két dolog kell a jó pozíció megszerzéséhez: türelem és örökös tanulás. A mai top level IT és más menedzsereknek nagyjából ez a karrierútjuk.

– *Mennyibe kerül egy multinacionális vállalat informatikai felső vezetője?*

– Ahhoz, hogy Londonból átjöjjen egy IT menedzser Magyarországra dolgozni, körülbelül 50 százalékkal több fizetést kell ígérni, mint amennyit ott keresett. A magyarországi

tartózkodás a top level menedzsereknek olyan, mintha Romániába vagy Albániába kellene költözniük. A magasabb fizetés kárpótolja őket a Keletért. Ezenfelül a leendő munkáltatónak állnia kell a költöződést, a gyerek tanítását, sokszor a lakást. Egyéb bónuszokat is ajánl, így a légitársaság repülőjegyeket, ha távközlési cég, akkor telefonokat. Na már most! Én azt mondom, nem kell mindig Londonig menni. Ezeknek a juttatásoknak a negyedéért már meg lehet kapni ugyanarra a posztra egy profi, fiatal, 30–40 év közötti magyar szakembert.

– *Milyen kaliberű szakembereket közvetlen önköz?*

– Mi nem közvetítettünk. Tanácsadók vagyunk. A megbízó pontos körvonalazása (behatárolása) alapján igyekszünk megtalálni azt az embert, akire a megbízónak szüksége van. Ha egy nemzetközi vállalat bíz meg bennünket, hogy számára IT menedzsert keressünk, – mely általában 6–10, esetenként 30–35 ezer dollárba kerül –, akkor kizárólagosságot kérsünk. Csak mi foglalkozhatunk a felkutatással. A kizárólagosság nem merül ki ennyiben, mert ha a megbízó látókörébe kerül valaki, akkor szintén hozzánk kell irányítania azt a személyt. Ebből is látszik, a Horton International nem egy munkaközvetítő, nem is személyzeti tanácsadó, hanem fejvadász. Nem küldünk át 8 önéletrajzot a munkavállalót kereső cégnek, hogy tessék, válogass te.

– *Ha például felkérlek kap, hogy egy nemzetközi pénzügyi informatikai vezető menedzserét keresse meg, hol kezdi a vaddzsátot?*

– Az olyan jellegű megbízások, amikor az itteni leányvállalat élére keresnek első számú IT vezetőt, a külföldi anyavállalattól érkeznek, mert általában egy multinál dolgozó, magyarországi szakigazgatóknak egyeztetnie kell az anyacéggel még egy üzletkötő szerződöttesét illetően is. Volt olyan projektünk, amikor a hazai vezetőknek fogalmuk sem volt arról, hogy mi már – az anyavállalat

megbízása alapján – egész Európát átkutatuk, hogy a meglévő menedzsment mellé találjunk egy megfelelő logisztikai vezetőt.

Kiindulási alapként az adatbázisunkat vesszük. Ki hol dolgozik. Majd felkeressük őket, s rákérdezzünk, hogy kit tud ilyen és ilyen paraméterrel az ismeretégi köréből javasolni. Sokkal profibb módszer, amikor megnevezzük, honnan lehet a megfelelő embert elcsábítani. Nem is kell említeni, hogy a konkurenciánál kezdjük, majd a beszállítóknál folytatjuk. Ha pénzügytettől kapjuk a megbízást, akkor nemcsak bankoknál, hanem biztosítótársaságok emberei között is keresséltünk. Az őtársaságoknál tudunk, hogyan tudunk a cégekhez beférközni.

– *Mi a következő lépés?*

– Az első kör után, az úgynevezett „long list”-re 25–30 ember nevét írjuk fel. Ebben magyarok is vannak, akik nem itthon, hanem Londonban, Strasbourgban dolgoznak. Egyrészt olcsóbb őket visszaköltöztetni, másrészt – az a tapasztalatunk – mindenképp jó, ha emocionálisan is kötikődik a jelölt az adott régióhoz. A telefonos előinterjú követően a „long list” 15 szereplőjét személyes beszélgetésre hívjuk. Az elbeszélést egy strukturált kérdéssorból áll, ennek a segítségével 7-8 főre szűkítjük a listát. A megbízó és a mi véleményünk egyeztetése (e-mail, telefon, személyes találkozások) újra behívunk 3-4 embert, s ekkor kérünk tőlük referenciákat. Volt, aki után én magam érdeklődtem. Felhívtam a volt munkahelyét, s megkérdeztem az egykori főnökét, az exmunkatársakat: dolgoznak-e újabb vele. A jelenlegi munkahelyétől soha nem kérünk értékelést. A végső fázisban a megbízóval és velünk együtt beszélgetnek a jelöltek, s végül döntünk.

– *A Fortune magazin nagy jövőt jósolt az online munkaközvetítésnek. Sőt, azt írták: Amerikában a Cisco, a Motorola leendő közepvezetőire az interneten vadászik.*

– Online munkaközvetítésre robbanásszerű igény van, ugyanakkor nincs annyi szereplő a piacon, amennyi ezt ki tudná elégíteni. Frissen végzett egyetemisták, főiskolások, esetleg 2-3 éves gyakorlati rendelkezők mind-mind a világhálós álláskeresésben gondolkodnak. A monster.com-on például 200 dollárba kerül egy hirdetés a munkavállalónak. Ezért a pénzért másfél hónapig fent van a hálón. A munkát ajánló is befizet egy összeget, és az adatbázis kidobja az igényeinek megfelelő, valóban jobbnál jobb, a világ bármely táján élő ember életrajzát. Ezek után videókonferencián „találkoznak” a felek. A cégnek 2000 dollárjába kerül a procedúra, ám még mindig olcsóbb, mint a középvezetői vezetőjelölt megszerzése egy találkozózt, mondjuk Kanadában.

Gecse Mariann

mgecse@comptech.hu

Válassza a HP Brio számítógépet Intel® Pentium® III processzorral, és CD újrairót adunk mellé ajándékba!

PUBLICIS

Amikor az ember új számítógépet szeretne, akkor arra vágyik, hogy az a szükséges feladatokat a lehető leggyorsabban és a legmegbízhatóbban végezze el, sőt mindezt kedvező áron. A HP Brio számítógépcsaládja pontosan ezt nyújtja Önnek. Minden modell a legkiválóbb hardver elemekkel és Intel® processzorokkal szerelünk fel, így garantálva az optimális teljesítményt. Ha Ön a tökéletes megoldást keresi, döntsön a HP Brio számítógép mellett Intel® Pentium® III processzorral, és mi egy HP SureStore 7570i CD újrairót is megajándékozunk.* Felejtse el a floppy lemezek szűkös kapacitását, és ismerje meg a szabadságot, amit ez a CD újrairó kínál Önnek a 24x olvasási sebességével. A HP SureStore 7570i-vel könnyedén újrairhatja a történelmet. Meg újra... Meg újra... Meg újra...

*Ha az Ön igényeinek egy másik HP CD újrairó modell felelne meg, úgy azt kedvező áron, a SureStore 7570i árával kevesebért vásárolhatja meg. Az akció 1999. augusztus 1-ig tart.

HP Brio számítógép:
HP Brio mikrotorony ház,
Intel® Pentium® III processzor
450 MHz, 128 MB SDRAM,
Matrox MGA G200 AGP 2X
BMB videó, 13.0 GB HDD,
18-bit stereo full duplex
audio, Windows 98, HP DMI
& TopTools, McAfee Virus
Scan, 3 év garancia

Típus	Sebesség*	Interfész	Extra HW. SW	Akciós ár
HP SureStore 7570i	2x/2x/24x	EIDE	**	AJÁNDÉK!
HP SureStore 8100i	4x/2x/24x	EIDE	7570i + HP Disaster Recovery	15.900 Ft+ÁFA
HP SureStore 8210i	4x/4x/24x	EIDE	8100i + CD címkéző + ACID music software	24.900 Ft+ÁFA
HP SureStore 7510e	2x/2x/6x	Párhuzamos	8100i + ACID music software	24.900 Ft+ÁFA

*Írási/újrairási/olvasási sebesség (1x = 150Kbyte/sec)

** Adaptecs EasyCD Creator Standard, Adaptec Direct CD, HP Simple Trax, HP FastFormat

**HEWLETT®
PACKARD**

További információért hívja a **HP Vevőszolgálatot: 343-0310.**
HP Magyarország Website: <http://www.hp.hu/brio>

Intel, Intel Inside logos and Pentium III are registered trademarks of the Intel Corporation.

JÁTÉK

hírek

Pac-Man rekord

Alig húsz évvel az után, hogy a játék megjelent, egy 33 éves floridai úriembernek, Billy Mitchellnek sikerült végigjátszania a Pac-Mant, és először elérni a maximális pontszámot, 3 333 360-at. Mindezt egy kanadai versenyen sikerült teljesítenie, és a rekordhoz 256 pályán kellett végigküzdenie magát. Ehhez hat órára volt szüksége, és elmondása szerint a játék monotonitása volt a legnagyobb ellenfele, mert csak az első 20 pálya különbözött, az utolsó 236 teljesen azonos.

Microsoft és Zipper

A Microsoft és a Zipper Interactive bejelentette, együtt fejlesztenek majd játékokat PC-re. A Zipper nevéhez fűződik az elmúlt hetek listavezető játéka, a Mechwarrior 3. Első programjukban a repülés aranykorába visznek minket. A játék akció- és szimulációelemeket is tartalmaz, vakmerő kalandokban és egy kis légi kalózkodásban lehet részünk. Kiadása 2000 közepére várható.

A Caesar ingyen letölthető

A tavaly megjelent Caesar III. című, városépítgetős játék fejlesztői ingyenesen letölthetővé tették játékuk első részét. A program 1993-ban jelent meg, három 5,25-ös floppy, és lehetőségünk volt tesztelni, megállnánk-e a helyünket egy római kormányzó szerepében. A feladat egyik részben sem változott, és a készülő legújabb játékokban, a Pharaóban is ugyanez lesz, csak immáron egyiptomi környezetben. Új játékukról információkat találhatók, és a Caesar ingyen letölthető a <http://www.impressionsgames.com> címen.

Diablo 2 csak karácsonyra

A Blizzard tervei szerint a Diablo 2 karácsony napján kerül a boltokba. Nem biztos, hogy jó marketingtaktika, néhány hardcore játékos családi békéjére is rossz hatással lehet, ha a karácsony helyett csak a géppükkel foglalkoznak. A játék készítői még a játék külsőjét csiszolgatják, és új Battle.net architektúrát implementálnak a programba. Emlékeztetes, hogy az előző részt azért játszották nagyon kevesen az interneten, mert nagyon könnyű volt csalni, és így nem volt értelme megküzdeni egy csaló játékkal. A program árfogó bétatesztelése is csak az év végén kezdődik.

South Park Rally

Minden idők legidősebb rajzfilmje újabb játékok inspirált. A rajzfilm karakterei (Cartman, a nagypapi, Stan, a Chef...) közül választva 15 különböző autóra hasonlító szerkezetet kaphathatjuk a gumit South Park főutcáján. A helyszínek persze nem korlátozódnak a főútra, száguldóhatunk a bálványos és a környező erdőkben is. Autóinkat lehetőségünk lesz felruházni különféle furcsa és halálos szerkezetekkel. Természetesen többen is játszhatnak majd vele, maximum nyolcan hála az internetnek. A megjelenés dátuma még nem ismert.

OLYAN JÓ ROSSZNAK LENNI

**IMMÁRON MÁSODSZOR
ADATIK A LEHETŐSÉG,
HOGY VÉGET VESSÜNK
A JÓ FIÚK, A KIRÁLYFIÁK,
A BÁTOR HŐSÖK
URALMÁNAK.
LE A SUDÁR,
SZÉP, OKOS ÉS ÜGYES
LOVAGOKKAL!
ÉLJEN A KÖVÉRSÉG,
ÉLJENEK A RONDA
ÉS BÜDÖS DÉMONOK!**

► Mindezen vágyaink kiéléséhez a Bullfrog Dungeon Keeper című játékában van lehetőségünk, aminek éppen csak néhány nappal ezelőtt érkezett meg a második része. E cikk írásakor ezért még csak a játék közepén tarthatok (összesen körülbelül 20 pálya lehet), és most kezdett el bekenyvedni a küldetésorsorozat. Eddig a játékmenetben sok újdonságot nem találtam az előző részhez képest, de a játék vezető tervezője is azt mondta, ez egy csiszolatlan gyémánt, és az előző részhez képest a külsejének a feljavítására fektettek igazán nagy hangsúlyt.

A Dungeon Keeper II. egy valós idejű stratégiai játék, benne főgonoszot alakítunk, és feladatunk egy sötét és csapdákkal teli labirintusrendszer felépítése, benépesítése és működtetése. Tehát fordult a kocka: nem nekünk kell a hőst a labirintusban keresztül vezetni a főelleniség legyőzéséig, hanem éppen

ellenkezőleg, nekünk kell megakadályoznunk, hogy a labirintusunkba behatoló hősök jól érezzék magukat. Alapjában véve ez is egy nyersanyag-kitermelős, építkezés stratégiai játék, csak sokkal közelebb kerülünk az általunk irányítottakhoz, mivel nem egységeknek parancsolgatunk, mint egy átlagos RTS programban, hanem lényeknek. Fel kell építenünk egy labirintusrendszert, ami először is becsalogatja a gonosz lényeket a portálokon keresztül, majd gondoskodnunk kell az elszállásolásukról, etetnünk kell őket, és biztosítani kell a szakmai továbbképzésüket, nem elfeledkezve szórakoztatásukról.

Minden pályán induláskor néhány manó áll rendelkezésünkre az építkezések megkezdéséhez. Ők csak mágiával „állíthatók elő”, nem esznek, nem isznak, csak egy kis mannát fogyasztanak, de minden alapvető munkára befogathatók. Helyiségek építése, arany és gyémánt bányászata és a foglyok szállítása többek közt a feladatuk. Alapszükséglet a szálláshely, a baromfitenyésztés és a kincstár megépítése. Ezek után következik a műhely,

ahol dolgos trojaink legyártják csapdáinkat és asztalos-, illetve kovácsmestereik felhasználásával va, vas és mindenféle egyéb típusú ajtóinkat. A tréninguszobában a kung fu filmekből ismerős fabábuk csépelésével fejlesztgetjük lényeink harci képességeit közepes szintre, ezt csak valódi csatában tudjuk még magasabbra tornászni, illetve a későbbi pályákon lehetőségünk lesz harci vermek használatára. Ezekbe dobálva lényeinket, azok megküzdnek egymással, és így magasabb szintű képességek birtokosai lehetnek. Ezen kívül szórakozásnak sem utolsó a kívülállók számára, minden ráérő lény ott köcsög álldogálni a verem oldalában. Mint tudjuk, kenyeret és cirksuzt, ez az alapelv.

A szórakoztatásra azonban van ennél alkalmasabb hely is – a kaszinó. Itt ruletnek, kártyának, és igen elféltendő módon isogatnak is alattvalóink. Egészen addig szokták szeretni ezt a helyet, amíg be nem üt valakinek a Jackpot, ekkor táncra perdülnek (igazi discohangulat uralkodik el rajtuk és a környéken, a Burn, baby, burn részletű dal hallatszik), majd elfelejtik ezt a szórakozási formát.

Van még templomunk, ami nem csak imádkozásra szolgál, hanem áldozatokat is bemutatathatunk az isteneknek, akik ezt respektálják valamilyen módon. Rendelkezünk börtönnel, ahova foglyaink kerülnek, és ott elhalhalozva csontváz hadseregünket gyarapítják. Illetve foglyainkat a kínzókamrában titkos információk megszerzésére vehetjük rá,

sőt így át is állíthatjuk őket a mi oldalunkra. A kínzókamra kedvelői a Dark Mistressek, amolyan mazochista lelkek, szeretik kínozni magukat és egymást. Nekik van a leg-szexisebb mozgásuk a játékban, és aki úgy gondolja, hogy én csak arra tudok gondolni, annak javaslom, tekintse meg közelről a csípőmozgásukat. Egyébként a szexualitás számítógépes játékokban való szerepeltetése már régóta tart, mivel a játékosok többsége már mindig férfi, jó példa erre Lara Croft a Tomb Raiderből (aki nyomába se érhet a Dark Mistresseknek), hogy most Lumáról ne is beszéljek.

A temető igénybevételével vámpírokat idézhetünk meg, akik nagyon tápos fickók, harcban igen jól állják a sarat, de ha mégsem, akkor denevérré átváltozva gyorsan távoznak a biztos verés elől. A küldetéseket úgy teljesíthetjük, ha ellenfeleinktől bizonyos gyémántokat begyűjtünk, ekkor megjelenik azt összeszedni a Horned Reaper (maradjunk az angol névnel, mert az, hogy szarvas arató elég hülyén hangzik), aki a legdurvább szörny az egész játék folyamán. Ókmele teljesen irányíthatatlan, csak néha van lehetőségünk a megidézésére, és akkor cselekszünk helyesen, ha egyszerűen bedobjuk egy csata kellős közepére, hadd történjen vele akármilyen. Nincs rosszabb, mint amikor őronasága szabadon kószál a szépen kiépített labirintusunkban, és vandálkodik. Egyébként bizonyos idő után (a harmadik pálya) lehetőségünk van át-

venni lényeink irányítását belülről, és ilyenkor átváltunk Quake nézőpontba. Ekkor láthatjuk igazán szoros építkezésünk végeredményét, és nem elhanyagolható módon így csaták eldöntésére is felhasználhatjuk quake-es tudásunkat, ráadásul, ha úgy akarjuk, még csapatokat is alakíthatunk, amelyek követnek minket a legzűrösebb helyzetekben is.

Mint az első részben, itt is találhatunk bónusz pályákkal (az előzőben volt olyan, amivel minden teliholdkor játszhattunk), az egyik amolyan helyi viszonyoknak megfelelő kacavadzászat, egy másik a pofozási képességeinket fejlesztő golfszerűség. A játék külsőjére tényleg nagy hangsúlyt fektettek a készítőik, most már minden 3D-ben pompázik, és szerintem Tiberian Sun ide, Total Annihilation oda, ez a legszebb valós idejű stratégiai játék jelen pillanatban a piacon.

Dusa Gábor

gabord@freemail.c3.hu

FALUSI TURIZMUS A VILÁGHÁLÓN

► A nyári utazásokkal kapcsolatos információkkal foglalkozunk lapunkban néhány héttel ezelőtt. Most, mintegy kiegészítésként álljon itt néhány sor az egyre népszerűbb nyaralási forma, a falusi turizmus kedvelőinek, és mindazoknak, akik a Bor és a Gasztronómia Évében személyesen is szeretnék „megköszölni” Magyarországot... Ha szívesen ennék degeszre magukat Szegeden, vagy ellátogatnának valamelyik történelmi borvidékünkre, startolhatnak a <http://magyarborokhaza.hu> címről, s ha már tudják, hova akarnak menni, úgy kopogtassanak be szállásért például a www.datanet.hu/fur vagy a www.westel.hu/~fur címre!

Figyeljék meg, a karosszékől fel sem kell állni, s percek alatt a legapróbb részletekig biztonságosan megszervezhető akár egy családi nyaralás, akár egy baráti buli, akár egy kicsoportos tréning. Ha rákattintunk az URL-re, máris előttük van az iroda teljes kínálata: akár az öt magyarországi tájegyiség szerint (Északi-Középhegység, Alföld, Észak-, Dél- és Nyugat-Dunántúl), akár a kistérségen belüli egyedi szálláshelyek és programkínálá-

tok szerinti feldolgozásban, hivatogó házikók képeivel illusztrálva.

Az egyedi kínálatok további inycsiklandó részleteket is közölnek: a szálláshelyek szolgáltatásait, a látinvalókat, programokat, szabaddidős lehetőségeket, az ágyak számától a kerti bográcsfőző hely meglétéig. De megold-

hatjuk kedvenc négylábúink elhelyezését, illetve kedvenc négykerekűink parkolóhelyéről is jó előre gondoskodhatunk. A fenti címeken különleges kényelmet nyújtó szolgáltatást is találhatunk: rendelni – azaz szállást lekötmi – már nemcsak személyesen az irodában, faxon vagy e-mailen lehet, hanem a honlapon megtalálható, Rich Text File formátumban letölthető

ügynevezett foglalási lapon is. Előtte persze jó, ha a foglaltsági táblázatból tájékozódunk a szabad időpontokról. A lap elküldésével az iroda előfoglalást biztosít, amit meghatározott időpontig fenntart. Részletek, katalógus, árjegyzék a honlapon olvasható. (További lehetséges úti célok: www.nexus.hu/bederics – Balatonederics, <http://business.mata.v.hu/uzlet/kerettye> – Bázakerettye, <http://www.indweb.net/csererah> – Cseréhati Településszövetség, <http://www.hmvk.hu/falusi/falusi-h.htm> – Hevesi Egyesület, és így tovább).

Azt hiszem, ezek a címek a hazai netezők igényeit is kielégítik, s a villámgyors szervezés után mind többen kapcsolják ki elégedetten gépeiket, gondosak ki is húzzák a konnektorból, no nem mintha magukkal akarnák vinni... ugyan, csak a villámok csapkodásaitól kell szegény otthon ülő masinák hálózati kártyáit megvédeni...

Még egy kis virtuális szörfözés tehát, s irány a valós, szabad világ... Jó utat!

Farkasné Fülöp Hajnalka

farkase@mail.digitel2002.hu

ELEKTRONIKUS RENDSZERGAZDÁK

KORUNK VÁLLALATI HÁLÓZATAI KOMPLEX RENDSZEREK, AMELYEK HIBÁTLAN MŰKÖDÉSE LÉTFONTOSSÁGÚ A VÁLLALAT SZEMPONTJÁBÓL.

Ezen rendszerek felügyeletére a rendszergazdák hívatottak, de a termék feladat ellátására több cég is kifejlesztett olyan programokat, amelyek a rendszergazdák bizonyos teendőit átvállalják, azokat automatizálják, illetve segítenek a felmerülő problémák elhárításában.

Napijaink vállalati informatikai hálózatai igen bonyolult rendszerek, és ezek felügyelete, menedzselése gyakran komoly gondot jelent. A feladatok közé tartozik a hálózat folyamatos működésének garantálása, emellett a felhasználók esetleges problémáinak megoldása, valamint rengeteg rutinszerű munka ellenőrzése, mint amilyen például a rendszeres adatmentés. Annak érdekében, hogy ezt – a rendszergazdákra háruló – igen sokrétű feladatot csökkentés, több szoftvergyártó is elkészítette a maga rendszerfelügyeleti programcsomagját. A rendszerfelügyeletet ma egyaránt jelentheti mind a fizikai hálózati

eszközök (gépek, hálózati csatlók, útvonalválasztók), mind a gépeken futó szoftverek, alkalmazások felügyeletét.

Ennek a komplex feladatnak az ellátására ajánlja a HP az OpenView keretrendszer. Ez egy nyílt szabványú architektúra, amely skálázhatósága miatt egyaránt alkalmas kisebb munkacsoportok és nagyobb, nemzetközi hálózatok menedzselésére is. Mivel nyílt szabványra épül, így több cég is fejleszt ehhez a termékcsaládhoz illeszkedő programokat. Természetesen az OpenView használható olyan hálózatok menedzselésére, amelyek különböző hardver- és szoftverplatformon futnak, legyen az UNIX, Novell, vagy akár valamilyen nagyegyes rendszer. Fejlődik a Windows NT támogatás is, ahogyan folyamatosan jelennek meg az eddigi modulok NT platformú változatai.

Az OpenView programjai szerver–kliens jellegű architektúrán alapulnak, azaz a felügyeletet úgynevezett ügynökprogramok látják el. Ezek a szoftver ügynökök végzik az adatok előfeldolgozását, majd továbbítják az információt a felügyeleti állomásoknak.

Az OpenView keretrendszer egy-két fontos modulja a következő:

IT/Administration: konfigurációfelügyeleti rendszer, amely mind a felhasználók (azaz users

felvétele, hozzáférési jogok megadása, az egyéni felhasználói környezetek kialakítása), mind pedig a telepített szoftverek adminisztrációját ellátja. Ez utóbbi jelenti az installálások, frissítések központi vezérlését, akár különböző operációs rendszerek esetében is.

IT/Operations: alkalmazásfelügyeleti rendszer. A hálózati gépeken lévő értekelhető információk (naplófájlok, üzenetek, stb.) gyűjtését végzi, és azokat megfelelő szűrés után továbbítja az operátornak, de akár egy program automatikus végrehajtásával megakadályozhatja egy probléma kialakulását.

OmniBack II: Ez a termékcsalád felelős a hálózati adatok mentéséért. Segítségével többféle mentési rendszer alakítható ki, és elvégzi az adathordozók kezelését és nyilvántartását is.

Természetesen nem a HP az egyetlen ezen a piacon. Az említett OpenView-hoz hasonló megoldás az IBM Tivoli TME 10 nevű produktuma.

A Tivoli az OpenView-hoz hasonlóan egy keretrendszer, amelybe különféle – akár más gyártóktól származó – alkalmazások is integrálhatóak, a TME 10 termékcsaládból pedig a vevők kiválaszthatják az igényeiknek legjobban megfelelő felügyeleti alkalmazásokat. Többek között a következő modulok közül választhatunk:

A TME 10 Remote Control lehetőséget nyújt egy központi helyről történő menedzselésre: az operátor akár a felhasználó gépéhez csatlakoztatott egér és billentyűzet funkciót is használhatja, valamint figyelemmel kísérheti a kliensgép képernyőjét. Ezzel az esetleg jelentkező kérdésekre (pl. hogyan kell ezt vagy azt a programot megnyitni?) gyorsan és egyszerűen lehet válaszolni.

TME 10 Distributed Monitoring: Központi alkalmazás és erőforrás-figyelés. Az alap programcsomag később olyan új, akár más cégek által kifejlesztett mo-

dulokkal is bővíthető, melyek képesek specifikus eszközök felügyelésére.

A Novell cég a hálózatok felügyeletére a ManageWise 2.6-os verzióját ajánlja. Ez a program kiegészítheti az előzőekben említett átfogó vállalati felügyeleti rendszereket is. A ManageWise-zal egyszerűen megoldható a hálózati komponensek figyelése, a hálózat védelme, vagy a vírusellenőrzés. Ez utóbbi akár olyan gépeken is használható, amelyek nem szerves részei a hálózatnak, tehát például a mobil számítógépek. Ezenkél a hálózatra történő bejelentkezéskor automatikusan megtörténik az ellenőrzés. A program figyelemmel kíséri a komponensek működését, és riaszt, ha problémát észlel, valamint segítséget nyújt ahhoz is, hogy a hiba okozóját könnyen lokalizálhassuk.

Hasznos kiegészítője a Z.E.N.works nevű program, mely nagyon megkönnyíti a felhasználók nyilvántartását azzal, hogy mindegyikükhöz egy-egy profil rendel. A profil tartalmazza az adott felhasználóhoz tartozó valamennyi beállítást, többek között a használt programokra vonatkozókat is. Ezzel lehetővé teszi azt, hogy akár egy másik PC-ről bejelentkezve a hálózatra, a megszokott környezet fogadjon bennünket.

Rosta Gábor
wbk@comptech.hu

Portocom Ezüst Csapat: 3100 és 5100 **PORTOCOM**

Asztali PC-t megspégyenítő teljesítményű Celeron processzor • Megújult szín- és formavilág • S-10% kedvezmény augusztus 31-ig

PORTOCOM 3100C

Intel Celeron 333-433 MHz CPU, 32 MB RAM, 1.3-1.4 TF, LCD, 2xAGP, 4 MB Video RAM, 4.3 GB HDD, 24xCD-ROM, Opció: DVD ROM, detekt. 56 k modem, L3-120.

Ár: nettó 450 000 Ft-tól

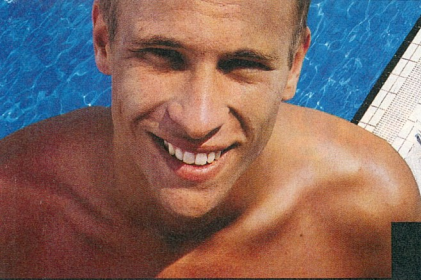
PORTOCOM 5100C

Intel Celeron 333-433 MHz CPU, 32 MB RAM, 12.1" TFT LCD, 4 MB Video RAM, 1xAGP, 4.3 GB HDD, 24xCD-ROM.

Ár: nettó 370 000 Ft-tól

Legfontosabb viszonteladók: Bábóla: Bábóla Computer, Kft. 34-568-400
Békéscsaba: Számorgé 66-321-824 Budapest: Overfly 1-464-9377 • Conel 1-467-2070 •
E-Coop 1-217-3661 • Lap Studio 1-331-8152 • Kronos Trade 1-302-8889 • Kornel
1-246-8411 • Elender 1-210-3044 • EMU 1-467-2283 • M&V Informatika 1-457-9320 Eger:
Egri Ászok 36-412-577 Gyöngyös: MikroKapszlat 37-313-900 Győr: MOD 96-319-762
Hódmezővásárhely: Delta 62-246-810 Nyíregyháza: Euro-Best Team 42-318-504 Pécs:
System-S 72-225-555 Szombathely: Partart 94-936-332 Tarnaok: G+I Software
23-387-045 Zalaegerszeg: Procomp 93-313-140/71934 tel. További viszonteladók: a
www.portocom.hu honlapon.

ha nem mered elmondani

ha nem tudod elmondani

ha nem akarsz elmondani

**AKKOR MOND EL ÍRÁSBAN
A PANNON PRAKTIKUMMAL!**

EGY FELTÖLTÉSSEL EGY ÉV ELÉRHETŐSÉG!

A Pannon Praktikum mostantól rövid szöveges üzenetküldési lehetőséggel* lehet a Tiéd! Sőt, egyetlen feltöltéssel – akár a 3 600, akár a 7 200, akár a 14 400 forintos Praktikum-kártyát használtad fel, – egy egész éven át elérhető leszel!**

* Pannon Praktikum előfizetők napi 50 darab rövid szöveges üzenetet küldhetnek, amelynek díja – már az első üzenet küldésétől – bruttó 35 Ft üzenetenként.

** Azok a Pannon Praktikum előfizetők, akik 1999. április 7. után töltötték fel egyenlegüket, a feltöltéstől számítva 1 évig lesznek elérhetők a korábbi 90 nap helyett.

További részletekről érdeklődj bemutatótermeinkben (Budapest, Károlyi krt. 3/a.; Budapest, Fay u. 4.; Lurdy Ház, Budapest, Könyves Kálmán krt. 12-14.;

Rózsakert Bevásárlóközpont, Budapest, Gábor Áron u. 74-78/a.; Budaörs, Baross u. 165.), területi képviseteinken országwide vagy hivatalos viszonteladóinknál!

Pannon GSM nonstop ügyfélszolgálat: 06 20 920 0200.

PANNON GSM

Az élvonal.

HP LaserJet 1100A

A három kívánság

(meg egy a ráadás!)

- kiváló és gyors nyomtatás
- lapolvasó és karakterfelismerő
- instant másolás és sokszorosítás
- + ajándék instant fényképezőgép

Megvizsgáltuk, mit várnak el a felhasználók napjaink PC-perifériáitól. A válaszok szerint: a legkedvezőbb helykihasználás mellett nyomtassanak, másoljanak valamint legyenek képesek beolvasni és kezelni a kész dokumentumok szövegét. HP LaserJet 1100A dokumentumkezelőnk a szkennert és a lézernyomtatást keresztezéséből született, s eleget tesz e három kívánságnak. Sőt a beépített karakterfelismerő mentesíti az újragépelés feladata alól, s ráadásul PC-re kövte tetszőleges

ennyiségben sokszorosítja is. Nem kell többé sorban állni a fénymásolónál, oda-vissza sétálgatni minden papírlapért a közös nyomtatóhoz. Úgy gondoljuk a HP LaserJet 1100-nak ott a helye minden íróasztalon. S ha most 3 egységet vásárol a sorozatból* egy hasonlóan gyors instant Fujifilm fényképezőgépet kap tőlünk ajándékba, hogy azonnal megörökíthesse kollégái elégedett mosolyát.

HP Vevőszolgálat: 343-0310
<http://www.hp.hu/periferiak/>

* A HP LaserJet 1100 sorozat tagjai:
- LJ 1100 lézernyomtató
- LJ 1100A dokumentumkezelő

Az akció 1999. június 1-től július 31-ig tart.

AJÁNDÉK! Fujifilm Instax 100 kamera

Fényképek (is) azonnal! A tiéles és nagy színhúségű Instax 100 rendszer, amelynek pontos keresője, gyors filmbetöltési rendszere, LCD filmszámlálója, automata vakuja, egyszerű kezelése garantálja, hogy a pillanatot azonnal életre kel. Egy doboz (10 felvétel) filmmel! Képfarmat: 99 x 62 mm. Végleges kép 3-4 percen belül.

FUJIFILM

FILMEK A NETEN

AZ WORLD WIDE WEB A LEGJOBB HELY ARRÁ, HOGY MINDEN APRÓ ÉS FONTOS RÉSZLETET MEGISMERHESSÜNK KEDVENC SZÍNÉSZNÖKÖKRŐL, SZÍNÉSZNŐNKÖRŐL. VAGY FILMÜNKRŐL. A WEBRŐL LETÖLTÖTT KÉPEKKEL DÍSZÍTHETJÜK DESKTOPUNKAT, MEGTUDHATJUK, HOVÁ ÍRTHATUNK, HA FILMFORGATÓ-KÖNYVET AKARUNK ELADNI, VAGY CSAK ZAKLATNI VALAMELYIK SZTÁRT.

Filmek

A zenekarokhoz hasonlóan a legtöbb új film hivatalos weboldala a www.filmneve.com cím alatt található. Pl.: www.tomorrowneverdies.com, www.starwars.com stb. Néha oda kell írni a film címe mögé a „movie” szócskát: www.titanicmovie.com. A filmek hivatalos oldalain többnyire PR fotók, interjúk és filmrészletek találhatóak. A nem hivatalos oldalakról sokszor érdekesebb anyagok tölthetők le, mint a stúdiók hivatalos oldalairól. A legegyszerűbb módszer az, ha rákeresünk a sztár nevére vagy a film címére egy keresőben.

Színészek

A weben megjelenő legfontosabb színészek listáját a http://dir.yahoo.com/Entertainment/Actors_and_Actresses/Complete_Listing/ URL alatt nézhetjük meg, ez a hálón fellelhető rajongói oldalak legteljesebb listája. Egy másik homepage lista a <http://www.geocities.com/Hollywood/Set/1150/index.html> cím alatt kereshető fel, itt minden színésztől és színésznőtől egy képet is kapunk. Innen általában más oldalakra juthatunk el, mint a Yahoooról, és sokszor rossz vagy lejárt linkeket kapunk.

Szintén hasonló lista a <http://celebrityalbumac.com/>, de ez nem linkgyűjtemény, hanem minden információ az oldalon található. Az életrajzi adatok böngészésén kívül itt megtudható, mikor van kedvenceink

születésnapja, hová írhatnak nekik, sőt, hogy éppen hol lakik. A <http://us.imdb.com/Sections/Biographies/-ben> színészek rövid és pontos életrajzainak kereshetjük.

Interjúkat a sztárokkal a <http://dynamic.asylum.com/odv/> URL-en nézhetünk meg. Ha valamelyik mellékszereplőről szeretnénk érdekes dolgokat megtudni, a http://members.aol.com/DJohn48946/index_page11.html cím valószerűleg nagy segítségünk lesz.

Kedvenc filmjeinkről és színészeinkről kommentárjainkat a <http://www.jtj.net/jtj/MOVIE/wwwboard.shtml> címre rakhatjuk fel, és ugyanitt néz-

hetjük meg a többiek véleményeit. Élőben a <http://www.jtj.net/jtjBin/Chat/chat.cgi> címen beszélgethetünk róluk.

Filmes cégek

Könnyen megtalálhatjuk egy új film hivatalos homepage-ét, ha tudjuk, melyik filmtársaság a forgalmazója. A filmes cégek oldalain sokszor beszéllhatunk különböző internetes játékokba, ahol értékes díjakat nyerhetünk, vagy találkozhathatunk kedvenc filmsztárjainkkal.

A filmes cégeket is legtöbbször a www.cégneve.com URL alatt kereshetjük fel. Pl.: www.uip.com, www.paramount.com. A Sony filmes részlegének a címe: <http://www.spe.sony.com/> alatt, a Warneré: <http://www.movies.warnerbros.com/>

A Capitolé: <http://www.capitolent.com/>. A nagyobb nemzetközi filmforgalmazók listája a <http://www.voicenet.com/~stefan/distrib.htm>

URL-en érhető el. Szintén jó listát találunk a Yahooon: http://dir.yahoo.com/Business_and_Economy/Companies/Entertainment/Movies_and_Film/Studio/cimen.

Ha esetleg a filmötletünk vagy a forgatókönyvünk szeretnének eladni, a következő helyeken próbálkozzunk:

<http://movie-market.com/>, <http://www.universalstudios.com/studio/hollywood/>, <http://www.primenet.com/~ffj/ffihome.html>, <http://www.surfview.com/>.

Az '56-os forradalom enciklopédiája

CD a j á n l ó

Az '56-os forradalom

enciklopédiája

Vörös csillagos tankok dűbörögnek végig a Hősök térére, egy székér gazdója ostorcsapkodással ösztökéli lovait, elkattorlódva a száguldo monstrokra. Ez csak egy a rövid képsorok közül, amelyek megvilágítják az '56-os forradalom és szabadságharc kori Magyarországot. Az 1956-os linestű kiadványra igazi időutazásra invitál: térképek, 600 életrajz, 800 archív fénykép, tízpercnyi film és közel egyórnyi hanganyag segít visszafajteni az idő fonálát. De több az egyszerű multimedizésnél, hiszen az enciklopédia geimcitt adó, „1956 Kézikönyv”, az összegyűjtött levéltári anyagok, a kor jelentős személyiségeinek életrajzai együttesen a szakemberek számára is értékes forrásmagyul szolgálhatnak.

CD telefonkönyv

Megjelent Budapest digitális telefonkönyvének legújabb, 1999-es kiadása. A létezőkoron több mint 700 ezer fővel azonosított nyilvános adatot tartalmazza, mégpedig a kiadókor legfrissebb formában. Az előzetek adatain túl a nyilvános állomások hívószámait is rákerülték a lemezre, a telefonkönyvben megjelent hirdetésekkel egyetemben. Az adatnagyságot megújult keresőprogram segíti az eligazodást. Ennek köszönhetően a telefonkönyvi információk bármelyikére rákérdezhettek, sőt meghatározott kulcsszó szerinti is kutathatunk az adatbázisban. A kezelőprogram a keresésen kívül egyéb funkciókkal is kiegészült.

Színház az egész világ

Két és fél ezer év színházi krónikája egyetlen ezüstkoronán: a görög Dionüszos-kultuszról napjainkig vezet végig bennünket az emberiség máig egyik legnagyobb élményének történetén. A müncheni Systema kiadóháza által megjelentetett CD-ROM nem csupán lexikon, több amúgy, mivel bepillantást enged a klasszikus teátrumok, operaházak, balettek, kabarék színpadjai mögé is. A lemez dalszavai között a színházépitészet, -elmélet éppúgy megtalálható, mint a legnevesebb színpadi szerzők életrajza, műveik ismertetése. A CD-ROM szerzője, a hamburgi Manfred Brauneck professzor, neves színházművészeti szakember alapos, szép munkát tűr az érdeklődők éle.

Sipos Ákos
zak@emc.elte.hu

F. N.-K. L.

PANNON újdonságok

► (Munkatársunktól) Új taggal bővült a Pannon GSM roaming partnereinek száma: az oroszországi SCS-900 céggel július 1-jén indult el a kereskedelmi roaming forgalom. Ezzel együtt a Pannon GSM-nek mintegy 60 ország 112 operátorával van roaming kapcsolata. A PannonHívó segítségével az idei INFO kiállítás óta tiszfele csengődallam közül választhatnak a PGSM honlapjáról azok a mobiltelefonosok, akik NOKIA 6110, 6150, 8110i, 8810 és 9110 típusú telefonokkal rendelkeznek. Az azóta eltelt időszakban a vezetőségi listát a filmzenék vezetik, mint például a Birodalmi Induló, a Pink Panther, a Mission Impossible. Ez a szolgáltatás egyre népszerűbb, ami a zenei választék bővülésével, illetve állandó aktualizálásával is együtt jár majd.

NÉPSZERŰEK a bankkártyák

► (Munkatársunktól) A Europay International nemrég tartott magyarországi irodanyitást alkalmából rendezett sajtótájékoztatót elhangzott, hogy a Europay európai tagbankjai tavaly 35 millió új bankkártyát bocsátottak ki egy vagy több Europay termék márkája (Eurocard-MasterCard, Maestro, eurocheque és Cirrus) alatt. Ezzel a Europay-

IK MACHINE

kártyák száma 213 millióra nőtt.

A magyarországi tagbankok által kibocsátott Europay-kártyák száma 1998-ban megközelítette a 2 milliót. Tavaly 37,7 millió tranzakciót hajtottak végre Magyarországon kibocsátott Europay kártyákkal. 1998 decemberében országsszerte 1496 készpénzkiadó automata fogadtak el a Eurocard-Mastercard, Maestro, Cirrus és eurocheque kártyákat, de 19 083 kereskedőnél már fizethetünk is a plasztiklapokkal.

MATÁVCOM-SAP együttműködés

► (Munkatársunktól) Együttműködési megállapodást kötött a MATÁVCOM a világ legátfogo-
gobb vállalatiirányítási szoftver-

rendszerét előállító SAP AG magyarországi leányvállalatával, az SAP Hungaryval. Az SAP adja az alkalmazást, a szoftvert, a MATÁVCOM pedig az infrastruktúrát, úgymond az autópályát. A SAP kész megoldást nyújt valamennyi alapvető vállalati működési területre, követe a cégek eltérő tevékenységi köréből, gazdasági környezetből és szervezeti felépítéséből adódó különbségeket. A bejelentett üzleti koordináció egyúttal jelzésértékű, hiszen az informatikai piac meghatározó cégeinek közöledését mutatja.

GAZDASÁGI INFORMATIKUS képzés

► (Munkatársunktól) Egyre keresettebbek azok a szakemberek, akik a gazdasági, üzleti ismereteket naprakész informatikai tudással képesek ötvözni. A Gábor Dénes Főiskola az 1999/2000-es tanévben ezért a mérnök-informatikus oklevelet adó, műszaki informatikai szak mellett új, gazdasági informatikus képzést indít. A szak végzőse közgazdász gazdasági informatikai oklevelet kapnak. A gazdasági informatikai szak az idei évben csak Budapesten, a nappali

költségtérítéses tagozaton indul, de a közeljövőben a távoktatási tagozaton való indítást tervezi a főiskola.

ÚJABB LÉPÉS az 1800-as felé

► (Munkatársunktól) Koncessziós megállapodást írt alá a Vodafone AirTouch, az RWR Teliiance konzorciuma és a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium. Az újonnan létrejövő részvénytársaságban a Vodafone AirTouch és az RWE Teliiance konzorciumával létrejött Primatel mellett az Antenna Hungaria és a Magyar Posta is helyet kap. Lapzártánkcor még nem tisztázott, az utóbbi két társaság milyen részt vállal a 48,5 milliárd forintos, egyszeri koncessziós díjból. Azt már bejelentették, hogy az összeg egyik felét a Primatel

utalja át, míg a fennmaradó részt az újonnan létrejövő társaságnak kell majd kifizetnie.

NOKIA KUTATÓKÖZPONT Debrecenben

► (Prim-online) A finn Nokia cég kutatóközpontot telepít Debrecenbe abban az esetben, ha beszállítója lesz az 1800-as mobiltelefon-tendernek – erről írt alá szándéknyilatkozatot a városháza Kósa Lajos, a város polgármestere és Kari Lahtinen, a Nokia magyarországi fejlesztéseikért felelős igazgatója.

Az aláíráson jelen volt Bazsa György, a Kossuth Lajos Tudományegyetem rektora, aki korábban írt alá hasonló dokumentumot a Nokia vezetőivel arról, hogy az egyetem állítja ki a leendő kutatóközpontban dolgozó szakemberek, szoftverfejlesztő mérnökök gárdáját. Ezzel kapcsolatban Kari Lahtinen elmondta: amennyiben nyernek, még az idén megkezdődik a jövő évezred távközlé-

si technikájának fejlesztése a tervek szerint száz kutató foglalkoztató debreceni központban.

A Nokia összes dolgozójának egyharmada foglalkozik kutatás-fejlesztéssel, mégpedig tizenkét országban. Szándékaiik szerint Magyarországon hozták létre legnagyobb külföldi kutatóbázisukat. Budapestet máris három ilyen egységük működik. A Nokia igazgatója a sajtótájékoztatón elmondta, hogy az év végére már 2500, a jövő év végére pedig 3000 dolgozó foglalkoztat a Nokia Magyarországon. A kutatási fejlesztések mellett Sátorajújhelyen oktatóközpontt állítanak fel, és számítanak a magyar szakemberek közreműködésére a Nokia kelet-európai terjeszkedésénél is.

Összeállította: Fülöp Norbert

www.ebolt.hu
Keresse az Interneten!

Ahol az alacsony árak csak egy kattintásra vannak...

Aktuális akciónk:
miroVIDEO PCTV (TV a PC-n)

20 900 Ft + áfa

EBOLT
VÁSÁRLÁS
FOTELBOLT!

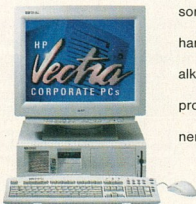
Vannak stabil rendszerek,

és vannak olyanok, amelyeket egy kicsit nehezebb bővíteni.

Lépést tartani az egyre gyorsabban fejlődő számítástechnikával remek dolog. De vajon mi a helyzet abban az esetben, amikor egy közepes vagy nagyobb vállalat számítógépes hálózata, hála a technológia rohamos fejlődésének, újabb és újabb gépekkel bővül? Nem lehetséges-e, hogy a különböző hardware-elemek, BIOS-ok, driverek zavarokat okozhatnak az egész hálózaton keresztül? A válasz egyszerű: dehogyem. És amíg az IT menedzserek tűzoltómunkát végeznek, nem marad idejük a fontosabb feladatokra.

A HP a közép- és nagyvállalatok számítógépes hálózatainak stabilitását szem előtt tartva fejlesztette ki a HP Vectra sorozatot. A HP Vectra PC modellek életciklusa legalább 9-12 hónap, a felhasznált hardware pedig mind átfogóan tesztelt, egymással összhangban működő, kiváló minőségű alkatrész. A HP Vectra sorozatával Önnek olyan stabil rendszere lesz, ahol az általános problémák könnyen felismerhetők és kezelhetők, az új számítógépek telepítése pedig nemcsak könnyebb, de jóval olcsóbb is.

További információkért látogasson el weblapunkra: <http://www.hp.hu/vectra>
vagy hívja a **HP Vevőszolgálatot: 343-0310**, jelszó: **Új Vectra**

HP Vectra választható specifikációk: Intel® Pentium® III processzor 450-500MHz, Intel® Pentium® II processzor 400MHz vagy Intel® Celeron™ processzor 366-433MHz • 32-64MB SDRAM • 4, 3-8, 4GB SMART UATA HDD • Matrox MGA G200 vagy SIS Super AGP grafikus kártya • 16 bit stereo full duplex PCI audio • HP TopTools menedzsment szoftver • desktop ház

**HEWLETT®
PACKARD**

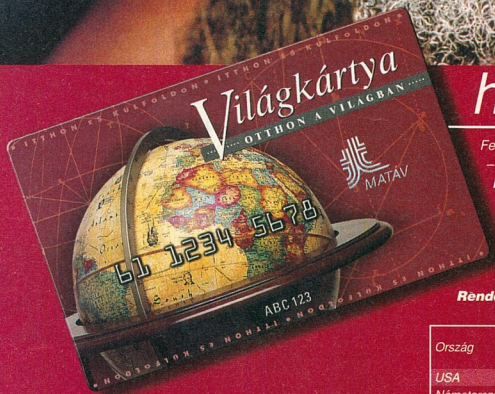
- ✓ Stabilitás
- ✓ Megbízhatóság
- ✓ Menedzseltetés

Nem vágja földhöz

LOWE | G&K

ha hazatelefonál

Feltéve, hogy van Világkártyája. Mert a **MATÁV Világkártyával** – a telefonos hitelkártyával – a világ számos országából **olcsóbban telefonálhat** és csak utólag fizet, forintban. Nem kell hozzá más, mint egy nyomógombos, tone üzemmódú telefon... aztán majd itthon számolunk. De az itt található táblázat segítségével előre is kiszámolhatja, mennyit takarít meg 5 perces beszélgetés esetén, ha használja az **ingyenesen kiváltható** MATÁV Világkártyát.

Rendelje meg a MATÁV Világkártya Zöld számán: 06 80 424 424

Ország	Megtakarítás MATÁV Világkártyával az adott ország nyilvános tarifájához képest	Megtakarítás MATÁV Világkártyával a mobil telefon** barangolási díjához képest
USA	683 Ft*	2693 Ft
Németország	257 Ft	492 Ft
Nagy-Britannia	663 Ft	1037 Ft
Franciaország	150 Ft	298 Ft
Csehország	314 Ft	804 Ft
Portugália	385 Ft	798 Ft

Megjegyzés: 1999. májusi árak áfával. Az árak tájékoztató jellegűek.

* AT&T hívókártya tarifájával összehasonlítva.

** A Pannon GSM és az adott ország olcsóbb mobil szolgáltatójának csúcsdíjú barangolási (roaming) díjával számolva.

MATÁV Világkártya

MATÁV Világkártya Zöld szám:
06 80 424 424
www.matav.hu

Egymás közt

